ПОЙТАХТИМИЗНИНГ БИР ОҚШОМИ

БУГУН МУХБИРЛАРИМИЗ БУ ОҚШОМНИ ҚИЗҒИН МЕҲНАТ БИЛАН МАШҒУЛ БЎЛГАН ВА ДАМ ОЛАЁТГАН ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ БИЛАН БИРГА ЎТКАЗИШГА, УЛАРНИ КЕЧКИ СОАТЛАРНИНГ АЙРИМ ВОҚЕАЛАРИ БИЛАН ТАНИШТИРИШГА АҲД ҚИЛДИЛАР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 167 (4266)
24 ИЮЛЬ, 1980 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

- *Яхши ишладик — яхши дам оламиз*
- Тошкент чет элликлар кўзи билан
- Тунни тонгга улаб
- **Маиший хизмат жонкуярлари**
- *Саҳнада — ҳаваскорлар*
- Шаҳримизнинг кечки қиёфаси

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ Республикага келган Франция Компартиясининг Бош секретари Ж. Марше, ФКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. Гремец, ФКП Марказий Комитетининг бўлим мудири М. Зильберман Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқдалар. 23 июлда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида суҳбат бўлиб ўтди.

Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари И. Г. Анисимкин, О. У. Салимов, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири Ю. И. Зуев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудирлари Т. Р. Абдушукуров, Ҳ. Раҳимов иштирок этдилар.

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

Шу кунларда Тошкентда ҳаво паст босимли бўлади. Атмосфера босими 713 миллиметрни ташкил этади. Секундига 3—8 метр тезлик билан шамол эсади. Кечаси 16—19, кундузи 31—34 даража иссиқ бўлади.

Шифокорларнинг фикрига қараганда бундай қулай об-ҳаво беморларни безовта қилмайди.

З. МАҲАМАТИЛЛАЕВ.

● КИМ НИМАГА ҚИЗИҚАДИ?

СМЕНА ТУГАГАНДА

В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводи пойтахтимизнинг йирик корхоналаридан бири. Шунинг учун ҳам смена тугагач, корхона дарвозаси олди одамлар билан гавжум бўлади. Аммо ҳамма ишчилар ҳам уйга шошилишмайди. Мана, йигит ва қизлардан бир группаси автобусга ўтирмоқда. Улар ўзлари билан музика асбоблари олишган. Бу ёшлар «Надежда» ашула ва чолғу ансамблининг қатнашчилари. Ансамблга цехлардан бирининг бошлиғи ўринбосари С. И. Содиқов раҳбарлик қилади. Ана шу вақт мобайнида ансамбль область ва шаҳардаги маданият уйлари ва саройларида, боғларда ўз маҳоратини намойиш этди.

— Мен ўзимнинг бўш вақтимни «Надежда» ансамблисиз, репетицияларсиз, концертларсиз, ўзимнинг ҳаваскор дўстларим билан учрашувсиз тасаввур қила олмайман,— дейди С. И. Содиқов. — Музикага қизиқиш аста-секин бошланди. Кўп ўтмай мен ҳам, коллективнинг бошқа аъзолари ҳам маънавий жиҳатдан бойишимиз учун, гўзалликни англаш учун ансамблда иштирок этиш қанчалик муҳим эканлигини англаб етдик. Албатта, «Надежда» ансамбли тингловчилар ўртасида эътибор қозонганлиги биз учун қувончли.

Партком секретарининг ўринбосари Маҳмуд Мўминович Расулов ансамбль раҳбари сўзларини шарҳлаб, шундай дейди:

— Корхонамиз коллективи асосан ёшлардан иборат. Шунинг учун ҳам бу ерда музика ихлосмандлари кўп эканлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Корхона маъмурияти, партия ва жамоат ташкилотлари, ишчилар ўзларининг бўш вақтини мароқли ўтказишлари учун кўпгина ишларни амалга оширмоқда. Ҳозирги пайтда Тошкент денгизи бўйида заводнинг дам олиш зонаси барпо этиляпти, тез-тез шаҳардан ташқарига саёҳатлар уюштирилади. Завод ишчиларининг арзон нархдаги йўлланмалар билан чет элларга коллектив равишдаги сафари ҳам кўпчиликка манзур бўлмоқда. Масалан, 1978 йилда бир группа ишчиларимиз Болгарияда бўлди, ўтган йили ГДРга сафар қилинди. Энди эса Руминияга саёҳатга ҳозирлик кўриляпти.

Биз суҳбатлашиб турган пайтимизда завод дарвозаси олдида одамлар камая бошлади.

— Мажлислар залига кирайлик, —дейди М. М. Расулов, — сиз у ерда чинакам ижодкор, қизиқувчан кишилар билан танишасиз.

Ҳа, чиндан ҳам мажлислар залида одамлар кўп экан. Бу ерда тасвирий санъат ишқибозлари тўпланишибди. Улар деворларга осиб қўйилган асарларни ўзаро муҳокама қилишмоқда. Кўргазмадаги асарларни таниқли рассом С. Пантюхин яратган экан.

Асарлар ҳақида фикр билдираётган кишилардан бири Н. М. Крячик эди. У корхонанинг энг яхши пайвандловчиларидан бири. Аммо санъатни ҳам яхши ҳис қилади. Чунки ўзи ҳаваскор рассом. У ўзининг бутун бўш вақтини тасвирий санъатга, унинг портрет жанрига бағишлайди. Қаҳрамонлари эса ҳамиша у билан бирга — ҳамкасб ўртоқлари, ишлаб чиқариш илғорлари, ёшларнинг мураббийлари.

— Кейинги пайтда, — дейди ҳаваскор рассом, — мен учун азиз бўлган инсон — Владимир Ильич Ленин портрети устида ишладим. Ахир корхонамиз ҳам доҳий номи билан аталади. Ана шу портретим энди ташкил этилаётган завод музейининг экспозицияларидан ўрин олиши мен учун фахрли.

Электрон-техника заводининг ташаббускор ва интилувчан ёшлари ҳақида кўп ҳикоя қилиш мумкин. Завод рақс ансамблининг етакчи солисти Таня Давидова, ҳаваскор қўшиқчи Ҳамид Исмоилов, «Элегия» ансамбли қатнашчиси Таня Богдановалар ҳақида ҳар қанча гапирса арзийди.

Корхонадаги ҳаваскорлик тўгаракларининг, спорт секцияларининг барча аъзолари одатда ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан иборат. Уларнинг кўпчилиги беш йиллик топшириғини бажариб қўйган. Бўш вақтнинг мароқли ўтишини таъминлаш, одамларнинг маънавий шаклланишига кўмаклашиш, руҳий оламини бойитишга ҳисса қўшиш ишлаб чиқариш кўрсаткичларига самарали таъсир кўрсатмоқда. Кўрсаткичлар эса жуда юксак:

Корхонада асосий иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ярим йиллик план ошириб адо этилди. Олти ойлик топшириққа қўшимча юзлаб минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат унумдорлиги 25 процентдан ортиқроқ ўсди.

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

САЁҲАТЧИ МЕВАЛАР

Айниқса, кечки пайт Аэропорт янада гўзал бўлиб кетади. Учиш ва қўниш йўлкаларидаги рангдор чироқлар шуъласи самолётларнинг липиллаб ўчиб-ёнувчи чироқлари билан қўшилиб, ажиб бир манзара касб этади. Самолёт қўниб, учадиган йўлка оппоқ нурга йўғрилган. Кечки пайт юкларни жўнатиш хизмати учун жуда ҳам иш кўпайган пайт. Чунки кундузи бу ерга келтирилган меваларни адресларга етказиб бериш керак.

Мана, майдонда атрофи ёғоч қутилар билан ўралган юк ташувчи «ИЛ—18» самолёти турибди. Самолёт экипажига фахрли ва масъулиятли вазифа — Олимпиада—80 қатнашчилари ва меҳмонлари учун Москвага Мирзачўл ва Тошкент области ерларида етиштирилган бир неча тонна тарвуз ва қовунни етказиб бериш юклатилган.

Тошкентдан энг узоқ масофага учган юкли рейс Магадан шаҳрига йўл олди. Унинг бортида ҳам ўлкамизда етиштирилган шафтоли, олхўри ва бошқа мевалар бор.

Бир кеча-кундуз давомида Тошкент авиакорхонаси ўнга яқин ана шундай рейсларни бажаради. «Мева маршрутлари» пойтахтимиздан Красноярск, Донецк, мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларига боради.

Ҳар куни Тошкент аэропортидан 60 тоннага яқин мева ва сабзавот жўнатилмоқда. Мавсум бошидан буён ҳаво йўли билан ташилган ана шундай маҳсулотлар миқдори 5 минг тоннага яқинлашиб қолди.

● *Тунни бедор ўтказаётганлар*

ЯШИЛ ЧИРОҚЛАР ПОРЛАГАНДА

Кечқурун кино ёки театрдан чиққанингизда, аэропорт ёки вокзалга шошилаётганингизда автобуслар жонингизга ора киролмайди. Чунки кечга бориб уларнинг сони камайиб қолади. Бундай пайтда яшил чироқларини липиллатиб келаётган таксилар сизни тез ва беозор манзилингизга етказиб қўяди.

Хўш, ҳар куни кечки пайт қанча такси машинаси шаҳримиз аҳолисига хизмат қилади? Шу савол билан «Ташпассавтотранс»нинг таксомотор хизмати бўлими бошлиғи ўринбосари Асад Асилович Тошхоновга мурожаат қилдик.

— Кечки смена соат 17 дан бошланади, — дейди А. А. Тошхонов. — Бу пайтда 30 та рацияли ва 105 та рациясиз такси йўлга чиқади. Улар эрталаб соат 7 гача аҳоли буюртмасини бажаради. Бу такси машиналари марказий ҳамда аэропортдаги диспетчерлик пункти орқали бошқарилади. Булардан ташқари 130 га яқин такси кундузги сменанинг давоми сифатида тунги соат 1— 2 гача йўловчилар хизматида бўлади. Фақатгина марказий диспетчерлик пункти билан боғланган машиналар ҳар кечаси 900—1000 кишининг узоғини яқин қилади.

Шаҳримизда ҳозир икки автокомбинат, тўрт таксомотор парки ишлаб турибди. Улар ҳар куни 3000 дан ортиқ таксини шаҳар кўчаларига чиқарадилар. Ўртача ҳар бир такси бир кунда ўн бештадан элликтагача кишига хизмат кўрсатади.

ОЛИМПИАДАГА БАҒИШЛАНАДИ

Шаҳримиз кинотеатрларида XXII Олимпиада ўйинларига бағишланган спорт фильмлари фестивали ўтмоқда. «Восток», «Москва», «Нукус», «ВЛКСМ 30 йиллиги», «Ҳамза», «Кўкча», «Тошкент Советининг 50 йиллиги» каби кинотеатрлар айниқса, томошабинлар билан гавжум бўлмоқда. Фестиваль программасида спортчилар, уларнинг қизиқарли ва ҳаяжонли воқеаларга бой ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи бадиий фильмлар ҳамда ранг-баранг ҳужжатли кинолентанлар бор. «Узоқ масофага югуриш тактикаси», «Энг чиройли от», «Ҳозирча тоғлар сукутда», «Шошқин секундлар қадри», «Чемпион ўғли», «Ралли» сингари фильмлар бунга мисол бўла олади.

Спорт фильмлари билан бирга иттифоқимиз ва чет элларда чиқарилган ўнлаб янги бадиий кинолентанлар ҳам катта муваффақият билан намойиш этиляпти.

Ҳозирги пайтда шаҳримизда 63 та кинотеатр бор. Ҳар куни оқшомги сеансларни 17 мингга яқин томошабин кўради.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

САЛОМ, ТОШКЕНТ!

...«Интурист» автобуси «Ўзбекистон» меҳмонхонаси олдида тўхтаганида қуёш бинолар ортига беркиниб бўлган эди. Автобус эшигидан бирин-кетин йигирмадан ортиқ турист тушди. Булар Германия Демократик Республикасидан келган меҳмонлар эди.

— Чамадонларимизни киритгунларига қадар дунё метроларининг энг чиройли станцияларидан бирини ҳамюртларимга кўрсатмоқчиман, — дейди группа раҳбари, берлинлик иқтисодчи Хопф Ганс Георг. — Бу менинг Тошкентга учинчи марта келишим. Тўғрисини айтсам, шаҳрингизни кўриб тўймайман. Мана, бу йил ҳам отпускани қаерда ўтказиш масаласи ҳал қилинаётганда ўйлаб ўтирмай Ўрта Осиёни танладим. Кўпгина дўстларим ва ишдаги ўртоқларим менга ҳамроҳ бўлишди. Туристик группанинг қолган аъзолари Лейпциг, Дрезден ва бошқа шаҳарлардан.

Бу нонлар оқшом дастурхонингизни безайди.

НОН ҲИДИ

Чехов кўчасида жойлашган 1-нон заводидамиз. «Ташхлеб» бирлашмасига қарашли бу завод шаҳримиз аҳолисини ўз вақтида нон маҳсулотлари билан таъминлашга улуш қўшиб келяпти. Соат кечки 17.00. Бу ерда кечки смена бошланганига бир соат бўлди. Қаршимизга завод диспетчери Валентина Николаевна Селифонтова чиқди.

— Бизда иш уч сменада ташкил қилинган,— дейди у.— Дастлаб кечки ва тунги магазинларни нон билан таъминлаймиз, эрталаб 6.00 дан тонгги магазинларга нон етказиб берамиз.

— Ҳозир кимнинг сменаси меҳнат қиляпти?

— Уста нонвой Маҳкам Муҳитов сменаси иш бошлаганига бир соат бўлди. Сменада 20 киши ишлайди. Жуда кўп жараёнлар механизациялаштирилган. Муҳитов 10 йилга яқин вақт мобайнида бу ерда ишлаб, катта тажриба орттирган. Унинг сменаси ҳамиша сифатли нон ишлаб чиқаради.

— Бир кеча-кундузда қанча нон тайёрланади?

— **Ўртача 60-70 тонна нон ишлаб чиқарамиз. Бу тахминан 70-80 минг донага тенг.**

Завод дарвозасидан чиқар эканмиз, эндигина печдан чиққан нонлар ортилган машиналар бирин-кетин магазинлар сари йўл олмоқда эди. Дунёдаги энг хушбўй ҳид — нон ҳиди гуркираp эди.

● *Маданият муассасаларида*

ҚУВОНЧЛИ ХУШХАБАР

БУГУН

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг республика маданият уйига Москвадан хушхабар келди. Маданият уйининг эллик кишидан иборат ҳаваскорлари коллективи Ватанимиз пойтахти Москвада, Олимпиада қатнашчилари ва меҳмонлари ҳузурида ўз маҳоратини намойиш этяпти. Санъатсеварларнинг шаҳар боғларидаги, корхона ва муассасалардаги чиқишлари ҳам қизғин кутиб олинмоди. Ҳаваскорлар составида маданият уйининг «Ҳилола» ўзбек ашула ва рақс ансамбли аъзолари ҳамда спорт-цирк коллективи бор.

Ҳозирги пайтда маданият уйида 13 та тўгарак ишлаб турибди. Бу ерда ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари ўқишдан бўш пайтларида ўзларининг севимли машғулотлари билан банд бўладилар.

КИЧКИНТОЙЛАР СЕВИНЧИ

Ҳар пайшанба куни шаҳримиздаги пойафзалчилар маданият саройида болалар фильмлари куни ўтказилади.

БУГУН

маданият саройи одатдагидан гавжум бўлди. Кичкинтойлар қизиқарли кинопрограммани томоша қилиб қайтишгач, бир гуруҳ корхона ишчилари келишди. Улар саройдаги қатор тўгаракларда иштирок этадилар. Дуторчилар ансамбли, ашула ва чолғу ансамбли, «Диалог» деб номланган ҳаваскорлик рус драма театри, ёшлар киностудияси шулар жумласидандир.

— Ҳозир саройимизда 10 та ҳаваскорлик тўгараги, 4 та ҳунар ўргатадиган пуллик курслар ишлаб турибди, — дейди маданият саройи бадиий раҳбари Ҳ. Раҳматов. — Бу тўгаракларда 350 га яқин киши шуғулланяпти.

● МАИШИЙ ХИЗМАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЭЛЕКТР УСТАРА УЧУН... «ТЕЗ ЁРДАМ»

Самолёт соат 9 да жўнаши керак. Роппа-роса соат 8 да инженер Эркин Аҳмедов чамадонларни йиғиштириб бўлгач, йўл олдидан соқолини олмагани ёдига келиб қолди. Электр устара чамадоннинг устки қисмида ётарди. Тезда уни олиб, токка улади. Аммо одатдаги садо ўрнига «чирқ» этган овоз эшитилиб, куйган нарсанинг ҳиди кела бошлади.

Инженернинг кайфияти бузилганини айтиб ўтирмаса ҳам бўлади. Иш тиғиз пайтида бегона шаҳарда сартарошхонани излаб юриш ортиқча ғалва холос. Дераза остида буюртма бўйича келган такси машинаси сигнал берди.

Инженернинг жонига такси шофери оро кирди.

— Йўл-йўлакай «Техсложбитприбор» бирлашмасига кириб ўтайлик,— деди ҳайдовчи.— Балки ҳали ишлашаётгандир...

Бу оқшом чиндан ҳам бирлашмада ишлашаётган экан. Чунки ишлаб чиқариш бирлашмасининг қабул пункти соат кечки 8 гача ишлашга ўтибди.

Учишга бир соатдан сал кўпроқ вақт қолди... — дея ишончли далил келтиришга уринди инженер.

— Сизнинг устарангиз роппа-роса 15 дақиқадан сўнг тайёр бўлади, — деди уста Владимир Теличко. Бу орада у устарани қисмларга ажратиб бўлган эди. — Якорини алмаштирамиз. Универсаль стендда текшириб кўргач, сизга қайтарамиз.

Қабул пункти ёпилиши арафасида эшик олдиға яна бир такси келиб тўхтади.

— Омадимизни қаранг,— деди табассум билан деразадан қараб бирлашманинг бош инженери Николай Сергеевич Мерзликов.— Келин келяпти.

Бунинг сири тезда аён бўлди: ЗАГСга келишгач, келинга олинган никоҳ узуги тор эканлиги маълум бўлибди. Куёв ва келинни безатилган стол атрофида меҳмонлар кутишарди. Улар уста Фаррух Ваҳобовга умид билан тикилиб туришарди.

— Ҳеч хавотирланманглар, — деди уста. — Мана ҳозир узукни ўлчаймиз-да, буюртма қоғози тўлдириб, бирпасда тўғрилаб берамиз.

Келиннинг қўлини ўлчаш, узукни зарурий ҳароратгача қиздириш ва махсус асбоблар билан керакли даражагача кенгайтириш учун бор-йўғи 5 минут кифоя қилди.

— Бирлашмамиз барча зарурий асбоб-ускунага эга, — дейди «Техсложбитприбор» бирлашмаси директори Анвар Дадахўжаевич Азимов. — Маиший хизмат ходимларининг «тез ёрдам»и ҳамшаҳарларимизга ёқиб қолди. Кўпгина қабул пунктларимизни ҳам ана шундай тез ремонт учун мослаштирдик. Уларнинг ҳаммаси кечки пайтда, бугунгига ўхшаган «аварияла» рўй бериб турадиган соатларда ишлайди. Электр устараларнинг кичик ва ўртача бузилишларини марказий Универмаг ёнидаги 1-бўлимда, Октябрь бозоридаги 26-бўлимда, Чилонзордаги савдо марказида очилган 23-бўлимда бир неча дақиқада тузаттириш мумкин. Шуни ҳам айтиш керакки, бу ерда барча системадаги соатлар, шу жумладан, электрон соатлар, тикув машиналари, ёзув машинкалари, фотоаппаратлар ҳам тез ва соз ремонт қилинади. Яқинда биз Сергели—2 массивида янги бўлим очдик. У ҳам энг янги ускуналар билан жиҳозланган. Соатлар, электр устаралар, фотоаппаратлар, тикув машиналари созлаб берилади.

Бирлашма фақат бир оқшомда аҳолига 10 минг сўмлик хизмат кўрсатади. Шаҳарда аҳолининг хил-ма-хил ва мураккаб созлаш ишларини бажариб берадиган 60 бўлим ва қабул пунктлари ишлаб турибди.

РАҚАМЛАР ТИЛИ БИЛАН

✦ Ҳар куни Тошкентда марказий ва маҳаллий газеталар 5,5 миллион нусхада чоп этилиб, газетхонларга етказилади.

✦ Шаҳарда 60 дан ортиқ музей ва кўргазмалар (муассасаларга қарашли кўргазмалар билан бирга) мавжуд. Уларни ҳар куни 15 мингга яқин киши томоша қилади.

✦ Ҳар оқшом 39 ёзги ва 24 қишки кинотеатрлар ўз бағрига томошабинларни қабул қилади. Кечки сеансларни 16— 18 минг киши кўради.

Шаҳримизда тўққизта профессионал театр мавжуд. М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат филармонияси, «Ўзбекконцерт», телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ҳузуридаги ўнлаб ижодий коллективлар, халқ театрлари аҳолига маданий хизмат кўрсатмоқда.

Саҳифа материалларини Н. МУҲАММАДИЕВ, Ю. КАЗАЧЕНКО ва М. РАҲИМОВлар тайёрладилар.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДАН ЯНГИЛИКЛАР

МУСОБАҚА АСОСИДА

КПССнинг навбатдаги XXVI съезди шарафига Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводининг коллективи ўзаро социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқда. Корхона партия комитети мусобақанинг якунларини вақти-вақти билан кўриб бориш, унинг ошкоралиги ва таъсирчанлигини кучайтириш учун курашмоқда.

Яқинда съезд шарафига ўзаро социалистик мусобақанинг қандай бораётгани тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Унда пўлат қуюв цехи партия ташкилотининг секретари Владимир Гребенников ва электроаппарат цехи партия ташкилотининг секретари Владимир Лисичников ана шу йўналишда олиб борилаётган ишлар тўғрисида, мусобақани янада кучайтириш тадбирлари ҳақида гапириб беришди.

Съездни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш — корхона ҳар бир коммунисти, ҳар бир цех коллективининг шарафли бурчидир.

МУНОСИБ ТАРАДДУД

Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик бирлашмаси партия комитети КПССнинг навбатдаги XXVI съезди шарафига тобора авж олаётган социалистик мусобақага оқилона бошчилик қиляпти. Бу ерда ҳамма нарса қуйидан пайдо бўлаётган янги ташаббус ва изланишларни дарров илғаш ва қўллаб-қувватлашга, илғор тажрибаларни барчанинг мулкига айлантиришга қаратиляпти. Пленум қарорларини жанговар иш программасига айлантирган корхона партия ташкилоти партия XXV съезди белгилаб берган режаларни бекам-кўст амалга ошириш тадбирларини кўряпти.

Корхонанинг Алла Ким, Валентина Ким, Зинаида Ефремова сингари илғорлари беш йиллик шахсий топшириқларини барвақт адо этиб, барчага намуна бўлмоқдалар.

Шунингдек, кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари ишчи-хизматчилар ўртасида июнь Пленуми қарорларини кенг тушунтириш ишида ҳам активлик кўрсатишяпти. Назира Туробова, Елена Глинская, Ирина Тарасенко сингари моҳир пропагандистлар, идеология активистлари Пленум қарорлари аҳамияти ва моҳиятини ҳар бир одам қалби ва онгига сингдиришга интилмоқдалар, уларни илғор иш усулларидан, айниқса, бригада пудрати усулидан кенг фойдаланишга даъват этмоқдалар. Масалан, ана шу усулда Елена Струкова бошчилик қилаётган цех коммунистлари айниқса, кўнгилдагидек натижаларга эришишяпти. Иш сифати ва самарадорлигини янада ошириш — бу ерда ҳар бир коммунист, ишчи-хизматчининг асосий мақсадига айланиб қолган.

● Меҳнат семестри—80

ЮГОСЛАВ ЁШЛАРИНИНГ ҲИММАТИ

Пойтахтимизнинг фахри бўлган студентлар шаҳарчасида одатдаги сершовқинлик шу кунларда бир мунча сўниб қолган, каникул бўлганлиги учун шундай манзара намоён. Лекин ҳувиллаб қолган ётоқхоналар орасида бир бино ўзининг гавжумлиги билан ажралиб турибди. Бу — 86-ётоқхонада республикамизга меҳнат семестрини ўтказиш учун қардош Югославиянинг Македония ўлкасидан келган ёшлар истиқомат қилишади. Улар Тошкент Давлат университетида ўқийдиган тенгдошлари билан ҳамкорликда Студентлар шаҳарчасидаги ётоқхоналарни ремонт қилишда қатнашишмоқда. Кўксида «Имендеи» ва «Бинокор» эмблемалари порлаб турган студент меҳнатчилар ишлаётган объектда бўлдик.

— Биз Македония ёшлари меҳнат семестрини Тошкентнинг Студентлар шаҳарчасида катта иштиёқ билан ўтказяпмиз,— дейди «Имендеи» отрядининг командири Гоце Григорский.— Ўзбек дўстларимиз билан чинакам қардошларча руҳда меҳнат қиляпмиз, ишлаяпмиз. Меҳнат семестримизни Ўзбекистон ва Македония ёшлари ўртасидаги бузилмас дўстликнинг ёрқин саҳифаси дейиш мумкин.

— Югославиялик тенгдошларимиз айниқса гоятда хурсандмиз. Улар қурилиш сирларини яхши эгаллаган касб эгалари экан,— деб суҳбатимизга қўшилди «Бинокор» отрядининг командири, университет роман-герман факультети ўқитувчиси Нозим Алиев.— Масалан, меҳмон ва дўстимиз Владимир Вишневскийни олайлик. Унинг қурувчиликдаги тажрибаси арзигули экан. Бу йигит Скопле шаҳрида ўқиш билан бирга электротехника касбини соз эгаллаган.

— Мен бўлсам медицина институтида ўқийман,— дейди Лилия Бисовская. Отрядимизга врач ҳам керак-да. Шунинг учун Ўзбекистонга завқ-шавқ билан келдим.

— Биз Македония ёшлари меҳнат семестрида жавлон уриш билан бирга бўш вақтимизни жуда мазмунли ўтказяпмиз. Шаҳрингизда Владимир Ильич Ленин номи билан аталган қутлуғ даргоҳни қизиқиш билан зиёрат этдик,— дейди Македония университети ҳуқуқшунослик факультети студенти Светлана Каропетнова. — Ўзбекистоннинг интернационал ифтихори бўлган пахтанинг парвариш қилинишини кўриш ҳам бирдан бир орзуимиз.

Чиндан ҳам Македония ёшларининг Тошкентда олиб борaётган меҳнат семестри ҳар томонлама мазмунли ўтмоқда.

С. АКЕШОВА.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—АМАЛДА

МУАММОЛАР ЕЧИМИДАГИ ИСТИҚБОЛ

- ҚОЛОҚ ЭДИ, ҲОЗИР ЭСА...
- УЧ МУАММО
- ХЎЖАЛИК КУМАККА МУҲТОЖ
- ҚУРИЛИШДА БУРИЛИШ БЎЛСИН.

Партиямиз йирик саноат корхоналари қошида ёрдамчи хўжалик корхоналарини ривожлантиришга эътиборни тобора кучайтирмоқда. Шаҳар аҳолисини— корхона ишчиларини чорвачилик, паррандачилик, полиз, сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашда бу хўжаликларнинг роли янада яққолроқ намоён бўляпти. Айниқса, Тошкент тўқимачилик комбинатига қарашли «Текстильщик» совхози коллективи тўқимачиларни гўшт, сут, тухум, сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари билан таъминлашда жонбозлик кўрсатмоқда. Бу хўжалик ўтган йили шаҳардаги ташкилотлар ва корхоналарга қарашли ёрдамчи хўжалик корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, юқори иш якунига кўра Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Бу албатта бежиз эмас. Совхоз коллективи хўжалик ташкил этилгандан буён юксалиш йўлини босиб ўтди. Ана шу йиллар мобайнида кичик бир хўжаликдан йирик совхозга айланди. Ҳозир бу совхоз ихтиёрида 468 гектар ер бўлиб, бу лалмикор ерларга картошка, жўхори, беда, сабзавот ва полиз маҳсулотлари экилмоқда. Улардан йилдан-йилга мўл ҳосил етиштириляпти. Хўжалик ихтиёрида 160 бош қорамол, минг бош чўчқа, 40 мингта парранда бор. Коллектив барча кўрсаткичлар бўйича план-топшириқларини ошириб уддаламоқда.

Фикримизнинг исботи учун сўнгги ярим йиллик кўрсаткичларга назар ташлайлик: пландаги 32 минг 700 килограмм ўрнига 33 минг 750 килограмм гўшт, 70 тонна ўрнига 84,5 тонна сут, 570 та ўрнига 575 мингта тухум етказиб берилди. Шунингдек, қорамоллар ва чўчқалар боши бирмунча кўпайди. Бундан ташқари комбинат ишчилари янги картошка ва бошқа сабзавот маҳсулотлари билан пешма-пеш таъминлаб турилибди. Биргина ўтган ярим йилликнинг ўзида эртаги экинлардан истеъмолчиларга 730 тонна етказиб берилди.

Бироқ ўрни келганда шуни айтиш керакки, тўқимачиларга карам, помидор етказиб беришда бир мунча қийинчиликлар туғилмоқда. Комбинатнинг тўртта сабзавот маҳсулотлари қабул пункти бўлиб, улар совхоздан келтирилган маҳсулотларни жуда сусткашлик билан қабул қилиб оляптилар. Натижада машиналар туриб қоляпти, уларнинг сифатига путур етяпти. Шунингдек, чўчқа гўшти ва сут топширишда ҳам ана шундай манзарага дуч келишингиз мумкин. Комбинатнинг умумий овқатланиш бўлими ва корхона раҳбарлари бундай қабул пунктларини зудлик билан кўпайтиришга эътибор беришлари керак. Ана шундагина сансалорликка барҳам берилади.

Дарҳақиқат, ўтган йиллар, айниқса сўнгги икки йил совхоз учун юксалиш йиллари бўлди. Бу давр мобайнида КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларига жавобан талайгина ишлар амалга оширилди. Чунончи, илгари сув Чилонзор районидан ташиб келтирилар эди. Энди эса совхозга водопровод келтирилди. Мавжуд бўлган электр линияси қуввати оширилди. 40 мингта товуққа мўлжалланган иккита товуқхона, 70 ўринли болалар боғчаси қурилди ва ҳоказо. Лекин бу ишларни ҳозирги шароитда етарли деб бўладими? Совхоз коллективи олдида қандай вазифалар турибди?

Юксалишга қадам қўйган хўжалик олдида ҳали жуда катта ишлар турибди. Булар совхознинг бутун хўжалик-иқтисодий фаолиятини қамраб олиб, муаммоларнинг ечилишида ёрдамчи хўжаликнинг порлоқ истиқболини кўришимиз мумкин. Бироқ, ана шу муаммолар айрим ва шунингдек, объектив сабабларга кўра жуда суст равишда ҳал этиляпти. Биз буни «Текстильщик» совхози директори Абдукарим Иброҳимов билан бўлган суҳбатда яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

— Ҳозир совхозимизда учта масала кўндаланг бўлиб турибди,— дейди у.— Бу биринчидан, совхозимизни комплекс механизациялаштириш ва механизатор-кадрлар билан таъминлаш бўлса, иккинчи яна бир масала, ишлаб чиқариш корпусларини, турар жой биноларини қуриб фойдаланишга топширишдир, учинчи муаммо — ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашдан иборатдир.

Хўш, бу борадаги ишлар қандай амалга оширияпти? Мутасадди ташкилотлар совхозга ёрдам қўлларини чўзяптими? Агар масалани ана шу хилда қўядиган бўлсак, кўпгина ишлар ойдинлашади. Дарҳақиқат, совхозга чорвачилик ва деҳқончиликда меҳнат унумдорлигини ўстириш учун замонавий техника зарур эди. Совхоз маъмурияти республика Давлат план комитети ва Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига бир қатор техника бериш учун буюртма берди. Улар хўжаликка тўртта юк машинаси, тўртта «Беларусь», иккита «ДТ-74», битта «Алтай» маркали тракторларни ажратишди. Шу билан совхоз тракторлари паркидаги агрегатлар сони 25 тага, машина паркидаги автомобиллар эса 16 тага етди.

Албатта бу қувончли ҳол. Лекин масаланинг иккинчи томони бор: совхозда механизатор кадрлар етишмаяпти. Тракторларнинг кўпи паркда беҳуда туриб қолаяпти. Ишлаётган механизаторларнинг ҳам малакаси етарли эмас. Тошкент тўқимачилик комбинати раҳбарлари совхозни механизаторлар билан таъминлашни ҳам ўйлаб кўришлари керак. Бу ҳақда мутасадди ташкилотларнинг ҳаммаси, шу жумладан совхоз маъмурияти ҳам зудлик билан бош қотириши лозим. Совхозда атиги битта саккиз йиллик мактаб бўлиб, бу ердаги ёшлар тўлиқ ўрта маълумот ва олий маълумот олиш учун совхоздан шаҳарга кетиб қоляптилар ёки 8-синфни тугатганларидан сўнг бошқа қишлоқлардаги ўн йиллик мактабларга бориб ўқияптилар. Бизнингча, совхоздаги 5-мактабни кенгайтириш — қайта қуриш ва ўн йиллик этиш лозим бўлади. Бу ҳақда Калинин район халқ маорифи бўлимидагилар жиддий ўйлаб кўришлари керак. Чунки совхозда истиқомат қилаётган хўжаликларнинг сони йилдан-йилга ортиб боряпти.

Юқоридаги уч муаммонинг ҳал этилиши бир-бирига боғлиқ бўлган масалалардир. Ҳозирги шароитда, яъни совхоз ўз бошидан кадрлар танқислигини кечираётган бир пайтда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, янги ерлар очиш, уларга сув олиб чиқиш ва шунингдек қурилиш ишларини жадаллаштириш мушкулдир. Ваҳоланки, совхозда ҳали ўзлаштириладиган ерлар мавжуд. Уларни текислаш, сув олиб чиқиш учун кадрлар зарур. Ана шундагина экинлар майдонини кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш мумкин бўлади. Бироқ, бу ишлар ортга судраляпти. Сабаби юқорида айтганимиздек, техникани бошқарувчилар, ишчи кучи етишмайди.

Бунинг туб сабаблари бор. Совхозда истиқомат қилаётган ишчилар ва уларнинг оилалари эски пастқам уйларда яшаяптилар. Хўжалик территориясини айланар экансиз, бу ерда замонавий уйни учратишингиз қийин. Худди шунингдек, бу ерда маданий-маиший қулайликлар: клуб, кутубхона, стадион йўқ. Тўғри, илгари кичкинагина клуб бор эди. Ҳозирда ундан бошқа мақсадларда фойдаланиляпти.

Совхозда янги турар жой биноларини қуриш планлаштирилган. Унга кўра 10 та икки қаватдан иборат 8, 10, 12 квартирали уйлар қурилиши керак. Лекин бу масала ҳам ҳали тўла ҳал этилгани йўқ. Мутассади лойиҳа институти ва бошқа раҳбар ташкилотлар бу масалага жиддий ёндошишлари талаб этилади.

Совхозда ўтган йили қурилиш ишлари ҳам бошлаб юборилган эди. Лекин объектлардаги ишлар ўлда-жўлда қолиб кетди. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги, Тошкент тўқимачилик комбинати совхоз қурилишига ёрдам қўлларини чўзиши лозим.

Агар совхоз ҳаётига чуқурроқ кириб борилгудек бўлинса, ҳали унинг фаолиятида жуда кўп камчиликларга дуч келамиз. Хўжаликда чорва молларини ем-хашак, омухта-ем билан таъминлаш масаласида ҳам жиддий қийинчиликлар туғиляпти. Чунки совхоз ҳали ўзини ем билан тўла таъминлай олмайди.

Барча комплекс ишлар фақатгина қурилиш материаллари учун фондлар ажратилганда, совхоздаги капитал қурилиши моддий жиҳатдан таъминланганда, бош пудратчи қурилиш ташкилоти аниқлангандагина жадаллаши мумкин. Бунинг учун юқори мутасадди ташкилотлар ёрдамчи хўжаликка кўмакни кучайтиришлари керак.

Ҳозир совхоз территориясида ҳар йили 10 минг бош чўчқа боқиладиган чўчқачилик комплекси тошкентликларнинг катта ҳашари туфайли жадал суръат билан қад кўтармоқда. Ушбу объект ишга тушгач, тошкентликларга ҳар йили минг тоннага яқин гўшт етказиб туриляди.

Хуллас бир сўз билан айтганда, юқоридаги муаммоларнинг муваффақиятли ҳал этилиши замирида «Текстильщик» совхозининг порлоқ истиқболини кўрамиз. Белгиланган ташкилий-техник тадбирларнинг муваффақиятли амалга оширилиши келгусида совхозни шаҳардаги ёрдамчи хўжалик корхоналари ўртасида энг йиригига, энг илғорига айлантиради. Бу эса Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиларини ва шаҳар аҳолисини ҳам қишин-ёзин гўшт, сут, картошка, сабзавот ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлаш имконини беради.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
Т. ТОШЕВ.

СУРАТЛАРДА: совхознинг янги қурилаётган молхонаси ва фойдаланишга топширилган паррандачилик фермасида.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

Уй-жой фондини намунали асраш икки ойлиги давом этмоқда

ИККИ ХИЛ МАНЗАРА

Тошкентлик ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг «Уй-жойларни намунали асраш, санитария ҳолатини яхшилаш икки ойлиги ўтказиш» тўғрисидаги ташаббусига Киров райони меҳнаткашлари ҳам қўшилиб, уни уюшқоқлик билан ўтказишга астойдил ҳаракат қилишяпти. Шу ҳақда район уй-жой бошқармасининг бошлиғи Ҳабибулла Убайдуллаев билан суҳбатлашдик.

— Районимизда мавжуд 11 та ЖЭК бўлиб, унга район Совети ижроия комитети томонидан масъул кишилар бириктириб қўйилган,— дейди у. — Улар ЖЭКларга ҳар томонлама, ҳам ташкилий, ҳам амалий ёрдам бериб боришади. ЖЭКлар, участкалар, уйлараро мусобақанинг ташкил этилиши муҳим аҳамият касб этмоқда.

Юнусобод массивидаги 6 минг 200 дан ортиқ аҳоли яшайдиган 68-ЖЭКка қарашли Б-1 микрорайонида бўлдик. ЖЭК қарамоғидаги 44 уйдан 4 таси «Намунали уй» номини олиш учун курашмоқда. Мазкур ЖЭК раҳбарларининг ташкилотчилиги туфайли кўпгина ибратли ишлар қилинди. Масалан, ҳозиргача 224 балкондан 188 таси тозаланиб, тартибга келтирилди. Баъзи уйларнинг ертўласини сув босган эди. Ҳозир барча сувлар насослар ёрдамида тортиб олинди. Мактаб ва болалар боғчаси территорияси қайта ремонт қилиниб, ёш ниҳоллар парвариш қилинмоқда.

40, 41, 16 ва 11-уй атрофидаги хиёбонларнинг кафтдек текислиги, дов-дарахтларнинг бўйчанлиги, ҳовлидаги гул, райҳонларнинг яшнаб туриши шу ерда яшовчиларнинг турмуш маданияти юксаклигидан далолат бериб турибди.

Райондаги 48-ЖЭК билан 51-ЖЭК ўртасида мусобақа ташкил этилган. Бироқ бу мусобақа натижалари бир хил эмас. Бунга мисол қилиб 48-ЖЭКни олиш мумкин. ЖЭК бошлиғи М. Ҳикматиллаев билан суҳбатлашамиз.

— Асосий эътибор уй-жойларни намунали асрашга қаратяпмиз,— дейди у.— Оммавий равишда, ҳашар йўли билан қилинган ишлар ҳам ўз самарасини бермоқда. Шундай бўлса-да, айрим уйларда квартираларни ифлос қилиш, балконга ҳар хил кийим осиш, подъездларни тоза тутмаслик ҳоллари юз бермоқда. Мисол учун 23-уйнинг 17-квартирасида яшовчи Ю. Глатченкони олайлик. У ўз яшаш жойини яхши тутмаганлиги, ифлос сақлаганлиги учун қаттиқ огоҳлантирилди. 6-уй, 35-квартирада истиқомат қилаётган Л. Зинченко аввал ҳам бир неча марта огоҳлантирилган бўлишига қарамай, яна бепарволикка йўл қўйди. У кранни очиқ қолдириб кетганлиги учун сув пастдаги квартирага оқиб тушган. Бунинг натижасида Л. Зинченко маъмурий 25 сўм жарима тўлашга мажбур бўлди.

Мусобақадош 51-ЖЭКда аҳвол бутунлай бошқача. Бу ерда 7 июль куни бўлиб, ЖЭК бошлиғи З. Обухова бизнинг «Уй-жой фондини намунали асраш икки ойлигини қандай ўтказяпсизлар» деган саволимизга «эртага келинглар», деб жавоб берди. ЖЭК бошлиғининг сансалорликка солишидан бу ердаги уй-жойларда аҳвол яхши эмаслигини билиш қийин эмасди. Фактларга мурожаат қилайлик. «Намунали уй» номини олиш учун курашаётган 55-уйнинг ва 56-уйнинг атрофини ёввойи ўтлар босиб ётибди. Балконлар, подъездларнинг аҳволи ёмон. Ертўладаги сувлар тортиб олинмаган. Болалар майдони тартибга келтирилмаган. Бу ерда баҳорда ўтказилган юзлаб ёш ниҳолларнинг ярмидан кўпи сувсизликдан қуриб, қовжираб ётибди. ЖЭК раҳбарлари сув йўқлигини, янги насос станцияси ҳанузгача ишга тушмаганлигини баҳона қилишади. Афтидан улар ўз айбларини сув билан «ювиб» юборишмоқчи шекилли.

«Главташкентстрой»га қарашли «Жилстрой» тресги бунёд этган СВ—5 ва СВ—4 микрорайонларидаги йўллар ифлос, кўп жойлар асфальт қилинмаган. Қурувчиларнинг айби билан болалар ўйнайдиган майдонлардаги ишлар ниҳоясига етказилмаган.

Район уй-жой ва ободонлаштириш бошқармасидаги ўртоқлар уй-жой фондини намунали асраш икки ойлиги давом этаётган ҳозирги долзарб кунларда юқоридаги камчилик ва нуқсонларни тезда бартараф этишлари керак.

Қ. ТЎРАҚУЛОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЭКРАНДА—ОЗОДЛИК УЧУН КУРАШ ТАРИХИ

«Азиз устоз Малик Қаюмович! Фильмнинг премьераси Кобулда зўр муваффақият билан ўтганини хабар қилишдан хурсандман. Ҳамма ерда ҳам шундай бўлишига аминман. Инқилобимиз ҳақидаги ҳақ гапларни кўрсатувчи лента нақадар актуал ва муҳимлигини ўзингиз биласиз. У кўпдан-кўп сўзлардан ҳам яхшироқ инонтира олади».— «Афғонистон» инқилоб давом этмоқда» деган Совет—Афғонистон янги фильми тўғрисида билдирилган биринчи фикр шундай. Уни Тошкентга «Афғонфильм» президентининг ўринбосари Ҳаким Ҳолиқ юборган. Бу ҳужжатли кинолента Афғонистон инқилобига бағишланган серияларнинг учинчисидир. Бутун серия (бунга «Бир йил — бир кун» ва «Ер ислоҳоти» картиналари ҳам кирган). СССР халқ артисти Малик Қаюмов раҳбарлигида яратилган.

Афғонистон кино санъатининг тараққиёти ўзбекистонлик таниқли кино ҳужжатчи номи билан боғланган. Малик Қаюмов Афғонистонда ўн етти марта бўлди. Кўпгина экран усталари уни устоз деб биладилар. Режиссёрлар Муҳаммад Халил ва Вали Латифий, оператор Гешталай Торялай янги серия устида у билан бирга ишладилар.

«Афғонфильм» билан Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студияси ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилган. Масалан, афғонистонлик кинематографиячиларнинг рангли ленталари Тошкентда ишлаб чиқилмоқда, уларга товуш берилмоқда ва кўпайтирилмоқда. Республикамизнинг кино усталари Кобулда студия ташкил қилиш ва унинг фаолиятини кенгайтиришда ёрдам бермоқдалар. Икки мамлакат экран усталарининг ижодий алоқалари доимо ривожланиб бормоқда, албатта. Ҳозир бир неча қўшма ленталар устида иш олиб борилмоқда. Тез орада ёш афғон кинопублицистлари стажировкадан ўтгани Тошкент студиясига келадилар.

«ОЛИМПИАДА-80» БЕЛГИСИ БИЛАН

СОФИЯ. Болгария шаҳар ва қишлоқларида харидорларга таклиф этилаётган кўпгина молларни Олимпиада-80 белгиси безаб турибди. Софиянинг савдо тармоқлари ҳам «Олимпиада тўлқини»га мослашди. Пойтахтдаги «Люлин» ва «Младост» уй-жой микрорайонларида, «Средец» деб аталган совғалар марказий магазинида ва бошқа магазинларда Болгария корхоналари Москвадаги олимпиада ўйинлари учун тайёрлаган моллар ярмаркаси очилди. Трикотаж буюмларнинг 80 дан кўпроқ тури, болалар ўйинчоқлари, спорт моллари ва бошқа моллар болгар пойтахти аҳолиси ва меҳмонлари учун тайёрлаб чиқарилди.

ИШДАН БЎШАТИЛДИ

БОНН. Ғарбий Германиядаги Баден-Вортемберг ўлкаси мактаб ўқитувчиларидан 1 мингдан кўпроқ киши янги ўқув йили бошланиши олдидан ишдан бўшатилади. Бундан ташқари, деярли ўшанча ўқитувчига ўз профессионал жиҳатдан мос келиши қўшимча равишда текширилганидан кейингина мактабда ишлашга рухсат берилади.

Маориф ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзи ўқитувчиларни ялпи ишдан бўшатиш фактини қатъиян қоралаб, бундан аввало ўқувчилар зарар кўришини таъкидлади. Касаба союз баёнотида ўқитувчиларнинг етишмаслиги сабабли янги ўқув йилида мактаб программалари янада кўпроқ қисқаради, дейилади.

ХАЛҚАРО СЕМИНАР

КИТО. Бу ерда «Энергетика ва тараққиёт» проблемасига бағишланган халқаро семинар очилди. Семинарда Лотин Америкасидаги 15 мамлакат намояндалари иштирок этмоқда.

Лотин Америкаси энергетика ташкилоти билан Лотин Америкаси социал тадқиқотлар институти ташкил этган семинар ишида нефть экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилоти, Лотин Америкаси иқтисодий системаси, анд группаси, бир қанча бошқа халқаро ва регионал ташкилотларнинг намояндалари ҳам иштирок этмоқдалар.

Семинар қатнашчилари энергия билан таъминлаш, табиий ресурсларни муҳофаза қилиш, ривожланган ва ривожланаётган мамлакатлар ўртасида ўзаро муносабатлар проблемаси билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқадилар.

МЕҲНАТКАШЛАРГА ДАЪВАТ ЭТИЛДИ

САН-ХОСЕ. Революцион-демократик фронт Сальвадор меҳнаткашларига янги умумий забастовка ўтказиш чақириғи билан мурожаат қилди. Июнь ойининг охирида ўтказилган 300 мингдан зиёд сальвадорлик қатнашган умуммиллий забастовка ҳукмрон режимни янада кўпроқ яккалаб қўйди ва Сальвадордаги барча ватанпарвар кучларнинг бирлигини мустаҳкамлашга кўмаклашди.

Янги оммавий забастовка давомида, деб қайд этилади бу ерда тарқатилган фронт баёнотида, Сальвадор ватанпарварлари ҳарбий-граждан хунтасидан халқнинг зарур талабларининг қондирилишини, мамлакатдаги тинч аҳоли ўртасида оммавий қурбонлар бўлишига олиб келаётган Геноцид сиёсатига барҳам берилишини талаб қиладилар.

Биз, дейилади революцион-демократик фронт ҳужжатида, АҚШ империализми аввалгидек Сальвадордаги ҳукмрон ҳарбий демо-христиан диктатурани қурол-яроғ билан қўллаб-қувватлаб турибди, деб яна бир такрорлаймиз. Вашингтон ўз ҳимоясига олган Сальвадор, Гватемала, Чили, Парагвай ва бошқа бир қанча Лотин Америкаси мамлакатларидаги жиноятткорона режимлар регионда тинчлик ва демократия муваффақиятлари йўлида асосий ғовдир.

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАР

ТЕҲРОН. Бу ерда миллий хавфсизлик кенгашининг мажлисидан кейин президент Банисадр Эроннинг Олий ҳарбий раҳбарлари билан учрашди. Мудофаа министри М. Чамран ва Бирлашган қуролли кучлар штаби бошлиғи вазифасини ижро этувчи В. Фаллоҳи қатнашган учрашув чоғида яқинда давлат тўнтариши қилишга уриниш муносабати билан мамлакатнинг хавфсизлигини ва мудофаасини таъминлаш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Эрон маъмурлари АҚШ, Исроил ва Миср иштирокида ташкил этилган фитна оқибатларини тугатиш операцияларини давом эттирмоқдалар. Ҳамма йўлларда ҳар қандай ҳаракат устидан кучайтирилган назорат ўрнатилган.

Ҳали эркинликда юрган фитна раҳбарлари қидирилаётганлиги эълон қилинди. АҚШ шу фитнанинг ташаббусчиси бўлганди. Булар орасида капитан Ҳамид Наамати, полковник Муртазо Никбоҳири, яширин Савак охранкасининг «назариячиси» Меҳди Баҳор бор.

Аксилинқилобий ҳужумларнинг катари тугатилмагунча Эроннинг барча чегаралари ёпиқ қолмоғи кераклигини радио таъкидлади.

Бу ерда тузилган фитнани тугатиш штаби мамлакат ишчилари ва бутун аҳолисига мурожаат қилиб, ҳушёрликни оширишга ҳамда яширинишга муваффақ бўлган фитначиларни тутиш учун барча куч-ғайратни ишга солишга даъват этди.

БУГУНГИ КАРФАГЕН.

СУРАТДА: Янги Карфагеннинг кўчаларидан бирини кўриб турибсиз.
В. Лебедев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Оила даврасида суҳбатлар

Педагог ўйлари

БУРЧ ҲИССИНИ КАМОЛ ТОПТИРИШ

Бола гулдек нозик. Унинг фикр-ёди ўй-хаёли, онги, иродаси, дунёқараши, ҳаёт тажрибаси ўзи каби мурғак, беғубор, ҳали мукаммаллашмаган бўлади. Бола соатма-соат, кунма-кун, ойма-ой ўсиб бориб, ўзида турли иродавий сифатларни мужассамлаштиради ва бурч ҳиссини идрок эта бошлайди.

Одатда бурч ҳисси кичик ёшдаги болаларда ниҳоятда содда кўринишда намоён бўлади. Ана шу пайтдан бошлаб боғча ёшидаги кичкинтойларда бурч ҳиссини таркиб топтириб бориш керак. Бунинг учун оилада ота-она, кексалар, ака-сингиллар, боғчада тарбиячи-мураббийлар болада бурч ҳиссини камол топтиришга астойдил киришишлари, бунга алоҳида диққат-эътибор қилишлари керак.

Маълумки, боғча ёшидаги болалар ўз табиатларига кўра мулойим, содда, беғубор, шу билан бирга ҳар нарсага қизикувчан ва тақлидчан бўлишади. Уларнинг шу хусусиятларидан фойдаланиб кўпгина ахлоқий сифатларни — софдиллик, ростгўйлик, мустақиллик, дадиллик, ўз бурчини англаш каби фазилатларни мурғак юракка сингдиришимиз мумкин.

Оилада болаларни тарбиялашда ота-она, кексалар, катта фарзандлар кичикларга доим намуна бўлади.

Шамсия ая катта қизи ёки ўғлига насиҳат қилади:

—Уйни доим озода, тоза тутинглар, қоғоз йиртманглар, конфет қоғозларини ҳар қаерга ташламанглар.

—Хўп бўлади, ойижон, — дейди мактаб ёшдаги Нодира — мен қоғоз йиртиб ерга ташламайман, конфет қоғозларини ахлат челакка соламан...

—Мен ҳам қоғоз йиртмайман, — дейди ширин тил билан Дилдора,— конфет қоғозларини-чи, бир четта қўяман, аямла уйни ифлос қилсам уйишадила...

Она катта қизи Нодирага уйни йиғиштиришни, супуришни буюради, шунда Дилдора опасидан олдинроқ бориб супургини қўлига олиб ишга киришади, агар ундан супургини олмоқчи бўлишса, қичқириб йиғлайди. Шунинг учун Дилдорага ойиси кичкина, ўзининг бўй-бастига лойиқ супурги олиб келиб берган.

Оилада овқат еб бўлингач, ҳамма ўз товоқ-қошиғини ювиб қўяди. Бунда Дилдора ҳам жим ўтирмайди, опаси Нодирага эргашиб бориб, ўз тарелкасини, жажжи қошиғини ювиб келади.

Шамсия ая болаларини шунга ўргатган: қизлари ҳали кичик бўлишса ҳам аяларига қозон-товоқ, супуриш-сидириш, ҳатто кир ювишда қарашишади. Ўғли Қодиржон ажойиб бола. У чиқиндиларни ташлаб келади, овқатга масаллиқлар тайёрлашда аясига ёрдамлашади, магазиндан эрталаб чойга сут, нон олиб келади. Кўчага ўйнагани чиқмоқчи бўлса, аясидан сўрайди:

— Опажон, менда ишингиз йўқми, йўқ бўлса бир ўйнаб келай, майлими?

—Майли, ўғлим, ўйнаб кела қол, лекин узоққа кетма, бирор ишим чиқиб қолса қидириб юрмай яна...

Шамсия ая болаларига ҳар куни турмушнинг «чикир-чикир» юмушларини ўргатади, ҳар нарсага қизиқтиради, рўзғордаги ҳар бир нарсани яхши сақлашни айтади. Аянинг ўзи уйдаги ишларни шунақа ихлос билан бажарадики, қизчалари ҳам унга тақлид қилишиб, ёрдам бериш учун ёнига киришади.

Болалар катталарга ана шундай тақлид қилиш ва қизиқиш орқасида меҳнат кўникмасини олишади. Меҳнат эса одамда ўз бурч ҳиссини таркиб топтиради.

Боғчада кичик, ўрта, катта группа болалари ўртасида олиб бориладиган қизиқарли машғулотлар: турли ўйинлар уюштириш, эртак-ҳикоялар айтиб бериш, шеър-топишмоқлар декламация қилиш, байрамларга тайёргарлик кўриш болаларга олам-олам завқ бағишлаш билан бирга, уларда бурч ҳиссини англаш қобилиятини ўстиради.

Тарбиячи ўз суҳбати давомида «Ширин сўз бола қандай бўлиши керак?» деган саволни ўртага ташлаб, бу ҳақда батафсил ҳикоя қилади:

— Ширин сўз бола ҳеч қачон ўртоқларини хафа қилмайди, ёмон сўз айтмайди, катта-кичик иш буюрса «хўп бўлади» деб дарров бажаради, уйда, кўчада ва боғчада яхши, тартибли юради, кийимларини кир қилмайди, юзи-қўллари доим тоза бўлади. Ширин сўз бола ақлли-хушли, одобли, мулойим бўлади, ҳар нарсага жаҳли чиқавермайди. Шунинг учун бундай болаларни уйда, кўчада ва боғчада ҳамма яхши кўради.

Ана шундай чуқур тарбия сингдирилган болалар ширин сўз бўлишга, ўртоқлари билан иноқлашишга, доим тоза-озода юришга ўзларида бурч ҳиссини сезадилар, бу эса ўз навбатида уларда софдиллик, ўртоқларига нисбатан меҳр-муҳаббат уйғотади.

Психолог олимларнинг кузатишлари шундай натижа бердики, чиндан ҳам болаларда бурч ҳисси боғча ёшидан бошлаб таркиб топа боради. Образли қилиб айтганда, ана шу ёшда болада «дастлабки тугунлар тугилади, дастлабки боғланишлар боғланиб, фаолият бирлиги ва шахс бирлиги вужудга келтирилади». (А. Н. Леонтьев). Зеро, одамда туғма ижтимоий бурч ҳисси бўлмайди, бу мураккаб ҳис маълум ташқи омилларнинг актив таъсири туфайли пайдо бўлади. Одам боласи шундай мураккаб вужудки, унинг тарбиясини бошқариш ниҳоятда қийин ва ниҳоятда сирлидир. У туғилган кундан бошлаб одамлар қуршовида бўлади: улардан руҳий озуқ олади, катталар билан ҳар турли муносабатларга киришади. Катта одамларнинг ўргатишларига қараб ўз эҳтиёжларини қондирадиган, нарса ҳодисалар, воқеалар ва умуман табиат билан муайян муносабатда бўла бошлади.

Бола ўз табиатига кўра ҳамма вақт актив фаолиятда бўлади. Биламизки, боғча ёшидаги болаларнинг энг асосий фаолиятларидан бири ўйиндир. Бу ўйинларини уларга, албатта катталар ўргатади. Зотан, болалар ўйинда катталарнинг иш-ҳаракатларига тақлид қиладилар, шу тақлид орқали уларнинг айрим сифатларини аста-секин ўзлаштира бошлайдилар. Бу ҳам ўз навбатида уларда бурч ҳиссининг дастлабки куртакларини пайдо қилади. Чунки болалар хоҳ оилада бўлсин, хоҳ кўча-кўйда ёки мактабда бўлсин, катталарнинг иш ҳаракатларига, одат-қилиқларига зимдан назар солиб юришади. Боғчада эса улар ўйин пайтида катталарнинг ана шу иш-ҳаракатларига тақлид қилишади, уни тақлидан такрорлашади. Боғча ёшидаги болалар ижтимоий бурчнинг ҳақиқий моҳиятини катта одамлардек тасаввур этолмасалар ҳам, ана шу ўйин фаолиятларида ҳақиқий ижтимоий бурчга замин тайёрлайдилар. Шуларни назарда тутганимизда, боғча ёшидаги болаларнинг группа бўлиб ўйнайдиган роли ва сюжетли ўйинлари жуда катта аҳамиятга эга. Бунда болаларнинг иродавий сифатлари ошади ва бу бурч ҳиссининг таркиб топишига яхши ёрдам беради.

Болаларда бурч ҳиссини камол топтиришда катталар билан муносабатда бўлиш, меҳнатнинг аҳамиятини тушунтириш, китобнинг нима эканини англатиш, она-Ватан деганда нимани тушунтириш кабиларни уларга сингдириш ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлади.

Боғчанинг тайёрлов группасида болалар билан табиатни ўрганиш ва нутқини ўстириш юзасидан махсус машғулотлар ўтказилади. Бунда она тили, бадиий адабиёт, расм, лой ва пластилиндан буюмлар ясаш, музика ва жисмоний тарбиядан махсус ишлар, машғулотлар олиб борилади. Она-табиатни севиш, унинг ҳар бир ниҳолини парваришлаш, авайлаш ҳақида суҳбатлар ўтказилади. Мана шуларнинг ҳаммаси боғча ёшидаги болаларда бурч ҳиссининг таркиб топишида энг зарурий шарт-шароитлар ҳисобланади.

Болалар боғчада бир-бирларига қўшилишиб, эргашишиб меҳнат қилишни, бир-бирларига ёрдам беришни яхши кўришади. Боғча гулзорида бегона ўтларни юлиш, гулларни суғориш, ўйин майдончаларини супуриб-сидириш, стулчаларни ташиш, хуллас ҳамма иш-юмуш уларга завқ бағишлайди. Бунда уларнинг ҳар бири бурч ҳиссини идрок этишади. Айниқса, боғчада болаларнинг навбатчилик қилиши муҳим аҳамиятга эга. Маълумки, тарбиячи навбатчи болаларни тайинлашдан олдин уларнинг вазифаларини яхшилаб тушунтириб беради. Шундан кейин болалар ўз вазифаларини онгли равишда адо этишга киришишади: улар нонуштага столлар тайёрлашади— дастурхон ёзишади, стакан ва тарелкаларни тизиб қўйишади, болаларга нонушта тарқатишда тарбиячиларга ёрдамлашади. Тушки овқат вақтида ҳам навбатчилар қизғин ишлашади.

— Бугун навбатчилар жуда яхши хизмат қилишди, а, болалар?— дейди ҳаммага қараб тарбиячи, — уларга раҳмат айтамиз, а?

— Раҳмат! Раҳмат! — дейишади болалар бараварига.

Шундай қилиб, навбатчи болаларда ва группадаги ҳамма кичкинтойларда катталарга ишда ёрдам бериш, улар билан бирга ишлаш ҳаваси-ҳисси уйғонади. Ана шу ҳиссиёт болаларда бурч, вазифа ва ирода сифатларини намоён қила бошлайди.

Боғча ёшидаги болажуда муҳим аҳамиятга эга. Бу йил мактабга борадиган кичкинтойлар билан тарбиячи суҳбат ўтказганда мавзу доирасини асосий мақсадга қаратмоғи керак. Жумладан, тарбиячининг болалар билан «Мактаб—илм боғи», «Ўқувчи қандай бўлиши керак?», «Мактабда ўқиш болалардан нималарни талаб қилади?», «Биз ўқиш учун нима қилишимиз керак?», «Менинг отам ёки онам ким бўлиб ишлайди?» каби мавзуларда ўтказадиган суҳбатлар айни муддао бўлади.

Шуни ҳам айтиш керакки, айрим болалар ота-она хоҳиши билан оилада тарбияланади. Бундай болаларда ҳам, гарчи боғчадагидек бўлмаса-да, бурч ҳисси таркиб топа бошлайди. Бунда ота-она, оиланинг катта-кичик аъзолари ўз ҳиссаларини қўшадилар. Ҳар бир боланинг уйда ўз вазифаси, кундалик юмуши ва ўзига хос машғулоти бўлади, бола буларни ўз бурч ҳисси билан бажараверади.

Оилада ҳар бир болага ёши, кучи ва ақл-ҳушига қараб турли вазифалар бўлиб берилади. Жумладан, нонушта тайёрлаш, овқатдан кейин дастурхонни йиғиштириб олиш, қозон-товоқларни ювиш, уй-ҳовлини супуриб-сидириш, уй ҳайвонларини парвариш қилиш, яқин-атрофдаги магазинлардан рўзгор учун зарур нарсаларни ҳарид қилиш, оналарига кичик болаларини боқишда ёрдамлашиш, кийим-кечакларни тартибга келтириш ва шу каби юмушларни адо этиш болаларда меҳнатга муҳаббат уйғотади ва бурч ҳиссини тарбиялайди.

Бола бурч ҳиссини қанча чуқур идрок қилса, унинг онги, иродаси, ўй-хаёллари, орзулари шунчалик теран бўлади, булар унинг келгусидаги парвозига қанот бағишлайди. Шу маънода улуғ рус педагоги В. А. Сухомлинскийнинг мана бу сўзларини эслайлик: «Ҳаётимизнинг энг асосий хислати —юксак орзулар билан яшашдир. Шундай экан, боланинг орзусини кўз қорачиғидай авайлаб асранг, ардоқланг».

М. РАСУЛЕВА,
Қори-Ниёзий номли Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими.

▲ МАСЛАҲАТЛАРИМИЗ

ГУЛ—УЙ КЎРКИ

Боғингиздаги гулдан ўзингиз узиб олмоқчи бўлсангиз, бу ишни тонг пайтида ёки қуёш ботгандан кейин қилинг. Шунда гулдонингизда гул узоқ вақт яшнаб, сўлимай туради.

Гулни қайчи билан эмас, ўткир пичоқ билан қирқинг. Чунки қайчида қирқилган гулнинг гул банди қисилиб қолади ва гулдондаги сувни яхши ичолмайди. Хрезонтема гулини синдириб олган яхши. Шуни унутмангки, гулнинг банди қанча узун қирқилса, озуқа моддаси шунча мўл бўлиб, узоқ вақт сўлимайди.

Гулни сувли гулдонга қўйишдан олдин банди тагини пичоқ билан бир-икки тилимлаб қўйинг. Банди юмшоқ гул бўлса игна санчинг. Баъзи пўстлоқли гулларни (сирень, атиргул каби) қўл билан эзғилаб қўйсангиз шокила ҳосил бўлади. Шунда гул ва барглар олиб ташланади.

Гулдондаги сувни ҳар куни албатта алмаштириш керак. Гуллар новдасини эса учидан бир оз қирқиб қўйилади. Сўлинқираган гул ва барглар олиб ташланади.

Унутмангки, қирқилиб хонага киритилган гул қуёшни ёқтирмайди. Шунинг учун гулдонни соя жойга қўйиш керак.

ЁЗДА ГЎШТ ИШЛАТГАНДА

▲ Гўшт ҳидланган бўлса ёки моғорласа ёҳул янги гўштнинг сиртига чанг ёпишган бўлса, оч пушти рангли марганцовка суви билан ювиб, сўнг совуқ сувда чайқасангиз тозаланади.

▲ Гўштни пергамент қоғозга ўраб, сиркага ботирилган сочиққа тугиб, шабада тегиб турадиган жойда сақласангиз. у уч-тўрт кунгача айнимай тураверади.

▲ Агар гўшт бир оз уриниб қолган бўлса, уни ишлатишдан олдин зира-пиёзга қўшиб мижғиб қўйинг, зира-пиёз унинг таркибига кирсин.

▲ Зира-пиёз, мурч ёки қизил қалампир ва бошқа зираворлар гўштга ёпишган микробларни озми-кўпми зарарсизлантириш г а ёрдам беради ва гўштдаги қўланса ҳид ҳам йўқолади.

Эртак ҳузурида меҳмонда. И. Шоиноғомов фотоэтюди.

• Биласизми? ЖАҲОН РЕКОРДИДАН ЎЗИБ

Ҳиндистоннинг 14 мотоциклчиси яқинда Бағдод кўчаларидан ўқдек учиб ўтишди. Уларнинг раҳбари бу спорт марафони қатнашчилари Осиё ва Европа мамлакатлари бўйлаб умумий миқдорда 20 минг километр масофани босиб ўтишмоқчи эканлигини айтди. Ганга соҳилидан бўлган бу мотоспорт ишқибозлари австралияликлар томонидан ўтган йили ўрнатилган 11.750 километрлик жаҳон рекордидан ўзиб кетишга аҳд қилишган. Улар финишга Москва Олимпиадаси кунларида етиб келишади.

Москвада XXII Олимпиада ўйинларини ўтказишга жиддий тайёргарлик кўрилди. Шу муносабат билан Лужники стадиони қайта реконструкция қилинди. Кичик спорт зали эса бутун йил давомида фойдаланиш мумкин бўлган ёпиқ универсал залга айлантирилди. Ҳозир бу ноёб спорт иншоотларида Олимпиада баҳслари бўлмоқда.

СУРАТДА: реконструкция қилинган Лужники стадиони юқоридан қараганда шундай кўринади. ТАСС фотохроникаси.

Олимпиада-80: кунма-кун

"Тошкент оқшоми" ва "Вечерний Ташкент" газеталарининг матбуот пункти хабар қилади

XXII Олимпиада ўйинларида рекордларни янгилаш давом этмоқда. Одатдагидек, ғолиб чиққан спортчи, ҳатто совринли ўринни эгаллаган спортчи ҳам жаҳон рекордини янгилашга муяссар бўлмоқда. Олимпиада ўйинларининг тўртинчи куни айниқса шаҳримиздаги спорт мухлисларига катта қувонч келтирди. Республикамизнинг икки вакили жаҳон спорт анжуманининг медаллари учун жиддий кураш олиб бориб, кумуш совриндор бўлди.

ҲАМШАҲРИМИЗНИНГ КУМУШ МЕДАЛИ

Митишчи. «Динамо» Олимпиада мерганлик майдони. Стендга отиш бўйича ўтказилган Олимпиада турнири италиялик мерган Лучано Живаннетининг ғалабаси билан якунланди. Тошкентлик спортчи Рустам Ямбулатов эса кумуш медаль билан тақдирланди. ГДРлик мерган Йорг Дамме фахрий шоҳсупанинг учинчи поғонасига кўтарилди.

Стендга отиш бўйича ғолиб чиқиш ниҳоятда қийин вазифа. Қатнашчилар уч кун давомида «орани очиқ» қилишади. Бу вақтда аввалги муваффақиятсизликнинг ўрнини тўлдириш ҳам мумкин. Рустам Ямбулатов мусобақаларни яхши бошлай олмади. У дастлабки икки машқни бажаришда уч марта хатога йўл қўйиб, пешқадамлар сафига киролмади. И. Дамме эса бу машқларни бажаришда ажойиб маҳорат кўрсатди.

Рустамга бой берилган имкониятларнинг ўрнини тўлдиришга тўғри келди. У кейинги машқларни ишонч билан бажара бошлади. Италиялик тажрибали спортчи Жиованнети ҳам шундай қилди. Мусобақа якунида у 198 очко тўплаб чемпион унвонини қўлга киритди. Ҳамшаҳримиз эса ГДРлик Дамме билан тенг—196 очко тўплашга эришди. Кумуш совриндорни аниқлаш учун бу икки спортчининг ўртасида қайта мусобақа ташкил қилинди. Ёмғир ёғиб ва совуқ шамол эсиб турган бўлишига қарамасдан, бу сафар Рустам хатога йўл қўймади. Унга Олимпиаданинг кумуш медали топширилди.

ЁШЛИК СИНОВДАН ЎТДИ

Крылатскдаги Олимпиада майдони. Гит ёки бир километр масофага ўтказиладиган мусобақа Олимпиаданинг энг тез ўтадиган мусобақаларидан бири ҳисобланади. Ҳар бир пойгачи бу масофани босиб ўтиш учун бир минутдан кўпроқ вақт сарф қилади. Трекни уч марта айланиб чиқиш билан кўп йиллик машқ натижаси маълум бўлади.

Мусобақаларнинг бошланиши олдидан ҳамма трек ниҳоятда яхши тайёрланганлиги ва бу ерда жуда кучли спортчилар тўпланганлигини таъкидлаган эдик. Мутахассислар яхши натижа кўрсатилишига, ҳозир мавжуд бўлган жаҳон рекорди янгиланишига умид қилишарди. Ҳақиқатан ҳам биринчи бўлиб баҳс бошлаган италиялик пойгачи Батемпи жаҳон рекордини янгилади. У ўз ибрати билан бошқаларни ҳам яхши натижа кўрсатишга чорлади. Олдиндан шуни айтиб қўйишимиз мумкинки, жаҳон рекордини бирданига етти спортчи янгилашга муваффақ бўлди.

Стартда ҳамшаҳримиз —19 ёшли Александр Панфилов. Яна бир неча дақиқа ўтгандан кейин у пойгани бошлайди. Бироқ, нима бу? Старт ҳақидаги сигнални бериш жуда чўзилиб кетди. Кейинчалик маълум бўлишича, судьялар протоколни тўлдираётган вақтларида совет спортчисини бошқа номер қаршисига ёзиб қўйишган экан. Бу муаммони ҳал қилиш учун бир неча минут вақт кетди. Саша велосипедда ташқи кўринишдан хотиржам ўтирар эди. Бироқ, мусобақадан сўнг команда тренери Яблонец шуни таъкидладики, худди шу чалкашлик пойгачига жуда ёмон таъсир кўрсатди.

Мана старт берилди. Александр трек бўйлаб шамолдан тез учиб ўтди. Биринчи давра босиб ўтилганидан кейиноқ жаҳон рекорди янгиланиши маълум бўлиб қолди. Шунга қарамасдан пойгачи тезликни янада оширйб борди. Ниҳоят у маррага етиб келди. Масофани босиб ўтиш учун бир минут, 04,845 секунд вақт сарф қилди. Спорт мухлислари Александрни табриклаш учун унга ташланишди. Лекин у бу табрикни қабул қилмади. Чунки ҳали масофани уч марта жаҳон чемпиони Лотар Томас босиб ўтиши керак эди. Мана трекка Томас чиқди. У масофани 1 минут, 02,955 секундда босиб ўтди. Томас Олимпиада чемпиони унвонини қўлга киритди. Панфилов иккинчи ўринни эгаллади. Буни катта ғалаба дейиш мумкин. Чунки совет пойгачиларидан ҳеч бири шу вақтга қадар Олимпиаданинг кумуш медали билан тақдирланмаган эди.

ОФАРИН!

«Олимпиада» спорт комплексининг сузиш ҳавзаси. Спортнинг ҳар бир турида маълум бир мўлжал бўлади. Узоқ масофага сузишда бу марра 15 минутга тенг эди. Сузиш мусобақалари пайтида бу натижа ўзгартирилди. 1500 метр масофага эркин усулда сузиш бўйича ўтказилган финал мусобақаларида В. Сальников 14 минут 58,27 секунд натижа кўрсатди.

Буюк Британиялик спортчи Д. Гудхью 100 метр масофага ўтказилган, ГДРлик И. Дирс эса 400 метр масофага ўтказилган финал беллашувида ғолиб чиқди.

ОЛИМПИАДА РЕКОРДИ ЯНГИЛАНДИ

«Измайлово» спорт саройи. Мамлакатимиз полвони жаҳон рекордчиси В. Мазин ярим енгил вазнли полвонлар ўртасида Олимпиада чемпиони унвонини қўлга киритди. У умумий якунда 290 килограмм натижа кўрсатиб Олимпиаданинг уч рекордини янгилади.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Р. БОБОҚУЛОВ: Мени бир масала қизиқтиради: айтингчи, ижарага олинган мулкни ижарага бериш мумкинми?

Жавоб: Ижарага олувчидан ижарага олиш деганимизда, ижарага олинган мулкнинг бутунлай ёки бир қисмининг вақтинча ҳақ бараварига фойдаланиш учун ижарага олувчи томонидан бошқа шахсга топширилиши назарда тутилади. Ижарага олувчидан ижарага олиш шартномасида қатнашувчилар бир томонда асосий ижарага олувчи, иккинчи томонда эса, ижарага олувчидан ижарага олувчидир. Бундай шартномада ижарага олувчи ижарага берувчи вазифасини бажаради. Ижарага олувчидан ижарага олувчи асосий ижарага берувчи билан ҳеч қандай ҳуқуқий муносабатларда бўлмайди. Асосий ижарага олувчи ижара шартномаси бўйича ижарага берувчи ҳузурида масъул шахс бўлиб қолади.

Мулкни ижарага олувчидан ижарага олиш шартномасини мулкни қайтадан ижарага олиш шартномасидан фарқлаш керак. Бундай шартнома юзасидан барча ҳуқуқ ва бурчлар учинчи бир шахсга топширилади.

Маиший прокат шартномаси бўйича ижарага олинган буюмнинг бошқа шахсга ижарага берилишига йўл қўйилмайди.

Ижарага олувчидан ижарага олиш шартномаси ижара шартномаси учун белгиланган формада тузилиши лозим. Бу шартноманинг муддати ижара шартномасининг муддатидан ошмаслиги керак. Асосий ижара шартномасининг ҳар қандай асос бўйича муддатидан аввал бекор қилиниши — мулкни ижарага олувчидан ижарага олиш шартномасининг ҳаракатини бекор қилади. Мулкни ижарага олувчи шахс мазкур шартномадан меҳнатсиз даромадлар олиш учун фойдалана олмайди.

* * *

М. ҚОДИРОВА: Бирор корхонада меҳнат қилаётган ишчи олий ўқув юртига кирганда унинг меҳнат дафтарчасига ўқишга кирганлиги муносабати билан ишдан бўшаганлиги ҳақидаги ёзув ёзиладими?

Жавоб: Амалдаги қонун асослари ишчи ёки хизматчининг касаллиги, инвалидлиги, пенсияга чиқиши ва бошқа сабабларга кўра ўз ихтиёри билан ишдан бўшаши ҳолларда уларнинг меҳнат дафтарчаларига ёзувлар ёзишда бундай шахсларга бир қатор имтиёзлар берилишини кўзда тутади. Жумладан, бирор ишчи олий ўқув муассасасига ўқишга кирмоқчи бўлса, бу ҳол унинг ишдан узрли сабабга кўра бўшаганлигини билдиради. Шунинг учун ҳам бундай шахслар ишдан бўшаган пайтларида уларнинг меҳнат дафтарчасига «Олий ўқув юртига ўқишга кирганлиги муносабати билан ўз ихтиёрига кўра Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари тўғрисидаги Кодекснинг 38-моддасига биноан ишдан бўшатилди» деган ёзув қайд этилади.

* * *

С. ҚАҲҲОРОВ: Мамлакатимизда табиатни муҳофаза қилиш картаси тузилибди. Ушбу картада нималар акс этади?

Жавоб: Чиндан ҳам яқинда СССР табиатини муҳофаза этиш картаси тузилди. Унда мамлакат табиат зоналари фонида ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза этиш, ҳаво бассейнларини тоза сақлаш бўйича амалга оширилаётган тадбирлар ўз ифодасини топган. Бу картада шунингдек, муҳофаза этилаётган ўрмон зоналари, ноёб қуш ва ҳайвонлар сақланаётган жойлар, давлат қўриқхоналари ҳам кўрсатилган.

КОИНОТ СИРЛАРИ

ЮЛДУЗЛАРНИНГ ЕРДАГИ ИЗЛАРИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ҳ. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институтининг катта илмий ходими. А. Р. Беруний номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати. геология-минералогия фанлари доктори О. М. Борисов бошчилигидаги бир гуруҳ олимлар Украина кристалланган қалқонида (Украина заминининг энг кекса жойи) ўтказган дала ишларидан яқиндагина қайтдилар. Биз О. М.БОРИСОВга бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

— Ҳурматли Олег Матвеевич, Украинага қилинган сафардан асосий мақсад нима эди?

—Биз Украина геологлари билан қалин алоқадамиз. Алоқамизнинг бир кўриниши—биргаликда далада геологик изланишлар ўтказишдир. Бу сафар биз (мен ва катта илмий ходимлар, геология-минералогия фанлари кандидатлари А. А. Кусарникова, Э. Искандаровлар) Украина ССР Фанлар академиясининг геология фанлари институти билан ҳамкорлик келишувига асосан. ёши бир ярим-уч миллиард йил ҳисобланган Украина қалқонининг марказий (Житомир ва Черкас областлари) қисмида биргаликда ўтказилган геологик изланишларда қатнашдик. Асосий мақсадимиз ҳозиргача аниқ бўлган 7 та метеорит тушган жойлардан иккитаси (Ильинецкий ва Болтишскийни кўриш, уларнинг ички тузилиши, тоғ жинсларининг таркиби ва минераллари билан танишиш эди.

—Сизнингфикрингизча, учар юлдузларнинг ердаги изларини ўрганишнинг аҳамияти нимада? Улар Ой. Марс, Меркурий ва бошқа сайёралар, ҳатто уларнинг йўлдошларининг ҳам юзаларини «ўйдим-чуқур» қилиб ётган кратерлар билан бир хил эмасмикан?

— Дарҳақиқат Ой ва бошқа сайёралар юзларида шакллари ва кўлами ҳар хил бўлган кратерлар мавжуд. Уларнинг кўплари ўчган ёнар тоғларнинг оғзи экани исботланган. Шуларнинг диаметрлари гоҳо бир неча юз километрга етади. Аммо шулар қаторида учар юлдузларнинг урилишидан ҳосил бўлган чуқурлар ҳам бор. Айтганларимизнинг исботи бўлиб, Ойдан келтирилган намуналар ҳисобланади. Масалан, ригалит жинсида урилиш таъсирини бошидан кечирган минераллар кўп экан. 1665 йилдаёқ инглиз олими Роберт Гук Ойдаги кратерларнинг бир қисмини метеорит урилишидан бунёдга келганлигини асослаган эди. Ўша пайтда шундай чуқурликлар ер юзасида ҳам бўлиши мумкинлиги ғояси илгари сурилган эди. Бу соҳадаги кескин бурилиш 1927 йили, яъни Техасда диаметри 760 метрли О ессия кратери, кейинроқ Австралияда, Аргентинада, Эстонияда ва бошқа жойларда очилишидан бошланди. Кучли урилиш таъсирида ҳосил бўладиган тоғ жинсларининг сунъий моделлари яратилди, минералларни шишасимон ҳолга ўтиши борасидаги далиллар қўлга киритилди. Кварцдаги тартибли юзалар системаси аниқланди. Аризон метеорити «кратер»ни ўрганиш ва сунъий портлатувлар асосида кўп жараёнлар ойдинлашди. Нимага десангиз, портлов туфайли бир неча минг даражада ҳарорат ужудга келади, босим 500 килобаргача боради.

Тоғ жинслари емирилади, майдаланади. Минералларнинг бир қисми эримасдан туриб, иссиқ шишасимон ҳолга ўтади. Портлов жойи ўртасида тоғчаси бор чуқур ҳосил қилади.

Ҳозирги пайтда СССРда ўн бешга яқин метеорит «кратер»лари аниқланган. Улардан энг йириги Пучек-Катунский диаметри 80 километрдир. Украинада еттита «кратер» аниқланган бўлиб, Ўрта Осиёда эса ҳали бирорта ҳам «кратер» очилгани йўқ.

—Сизнингча метеорит «кратер»ларини топишнинг аҳамияти нимада?

— Биринчидан, метеорит «кратер»ларининг янги типидаги структураларини топишдир. Чунки уларнинг сони қадимий қатламларни очганимиз сари кўпая боряпти. Бу эса ер қобиғининг ривожида ва ташкил топишида уларнинг аҳамияти аниқланади. Иккинчидан. фазодан келган «меҳмон»нинг ўзида қатор қимматбаҳо минераллар бўлганлиги туфайли уларнинг ўзлари «кон» ҳисобланадилар.

Олимлар ер қобиғининг (унинг ўртача қалинлиги 33 километрга тенг) 8—10 проценти метеорит ганчидан ҳосил бўлган, ажаб эмаски чўкинди қўрғошин, руҳ, темир ва бошқа маъдан конлари шулар ҳисобига бўлса керак, деб тахмин қилишмоқда. Кратернинг таг қисми катта босим остида бўлишини айтишмоқда. Бас, шундай экан, бу ҳолда модданинг қайта тақсимланиши ва маъданли минерали бўлган гидротермал томирлар ҳосил бўлиши мумкин.

Хуллас метеорит «кратер»ларини излаш, топиш ва ўрганиш нафақат назарий, балки катта амалий аҳамиятга ҳам моликдир.

—Олег Матвеевич, Сиз айтган астроблемаларни Ўрта Осиё майдонидан излаш мақсадга мувофиқмикан?

— Шаксиз аҳамиятга моликдир. Улар ҳар хил ёшда бўлишлари мумкин. Масалан, токембрийдами (ёши 1 миллиарддан кексароқ), палеозойдами (1,6 миллиарддан 0,2 миллиардгача) ёки ундан ҳам навқиронроқ. Жанубий Фарғонадан шишасимон импактитни эслатувчи кўп тоғ жинслари топилган. Ачитма, Мингбулоқ пастқамликлари бўр олди даврида юз берган метеорит моддалари портловидан ҳосил бўлганлиги эҳтимолдан ҳоли эмас. Қўлимда бор далиллар Орол денгизи майдонини импакт структураси деб тахминлашимга имкон беради. Нимага десангиз, коинотдан олинган расмларда биз бир қанча ҳалқали қурилмалар кўрдик. Шуларнинг бир қисми метеорит «кратер»ларининг излари бўлиши мумкин.

— Шуларни қачон ва кимлар ўрганишларини тахмин қиласиз?

— Ишни бошлаганмиз. Шу йилнинг ўзида институтимиз ходимлари украин ҳамкасблари билан белгиланган қатор жойларда бўладилар. Бизнинг тахминимизча, Ўрта Осиёда бир неча ўнлаб, метеорит «кратер»лари мавжуд бўлиб, уларни топиш, ўрганиш еримизни атроф Фазо билан ўзаро боғланиш жараёнини аниқлашда кўп янги ғоялар беради.

— Сизга бу илмий изланишларингизда омадлар тилаймиз.

—Раҳмат!

Суҳбатни геология-минералогия фанлари кандидати
Н. ЭШНАЗАРОВ
олиб борди.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

КИНО

24, 25 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИЗҚУВАР»— **Чайка** (12, 15, 18, 21.30, жавоб берувчи автомат 77-06-20), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (11.30, 14, 16.30, 20.45, жавоб берувчи автомат 78-47-25), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30 20.45, жавоб берувчи автомат 46-70-69), **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Москва** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 33-05-01), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 20.00, телефон 33-44-52), **Восток** (катта зал, тоқ соатларда, кичик зал, 14, 16, 20.00, телефон 91-14-61).

«ОИЛАВИЙ ҲАЁТДАН САҲНАЛАР»— **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30).

«СТАРШИНА»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ
86-ЎРТА-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—1981 ЎҚУВ ЙИЛИГА
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МЕТАЛЛ БЎЙИЧА УНИВЕРСАЛ ТОКАРЬ. **Ёши 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.**

ПРОГРАММАЛАШТИРИЛГАН СТАНОКЛАР ОПЕРАТОРИ. **Ёши 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқиш муддати 3 йил.**

МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ. **Ёши 15 ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади. Ўқиш муддати 1 ва 3 йил.**

АСБОБСОЗ-СЛЕСАРЬ. **Ёши 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Ўқиш муддати 1 ва 3 йил.**

ДИПЛОМЛИ ГАЗ-ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ. **Ўқиш муддати 2 йил ва ўқиш муддати 3 йил. 15 ёшдан қабул қилинади.**

ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ. **Ўқиш муддати 1 йил. 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.**

ЭЛЕКТР КЎТАРМА КРАНЛАРИ МАШИНИСТИ. **17 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Давлат таъминотидан ташқари стипендия тўланади.**

МАШИНА ВА МЕХАНИЗМЛАР РЕМОНТИ СЛЕСАРИ. **Ўқиш муддати 1 ва 3 йил. 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.**

ПЎЛАТ ҚУЮВЧИ. **Ўқиш муддати 1 йил. 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Давлат таъминотидан ташқари 80 сўм стипендия тўланади.**

ҚОЛИПЛОВЧИ. **Ўқиш муддати 1 йил. 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. Давлат таъминотидан ташқари 80 сўм стипендия тўланади.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш давомида 3 маҳал иссиқ овқат ва кийим билан таъминланадилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида 2 та техника ижоди тўгараги, радиоҳаваскорлар тўгараги, эстрада духовой миллий чолғу асбоблари ансамбли, 8 та бадиий ҳаваскорлик тўгараги мавжуддир. Спорт секцияларининг 12 тури ишлаб турибди.

Ўқувчилар ёзги каникулларда «Чимён» спорт соғломлаштириш лагерида дам оладилар.

Билим юртини тамомлаганлар олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи ва кечки бўлимларига конкурссиз қабул қилинади.

МАШҒУЛОТЛАР РУС ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: Директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги шаҳодатнома ёки аттестат, турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмидаги 6 та фотосурат, характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри —52, Содиқов кўчаси, 3-уй (4, 5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи», 3, 22, 23, 29-трамвайларнинг «Старт» стадиони» бекатлари).

БУГУН БИЗ, СИЗ—ЁШЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛАМИЗ!

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Сотувчилик ҳамиша инсонлар учун зарур ва эътиборли касб ҳисобланган. Сотувчи саводли, ўткир дидли бўлиши ва харидорларни англай билиши зарур. Одамлар билан кундалик мулоқотда хайрихоҳ ва ҳушёр бўлиш лозим.

«ШУҲРАТ» — республикада биринчи бўлиб профессионал сотувчилар, контролёр ва кассирларни тайёрлай бошлаган ўқув юртларидан биридир. Ўтган 10 йил ичида у юзлаб йигит-қизларга ҳаётга йўлланма берди.

Юқори малакали кадрлар тайёрлашдаги ютуқлари учун «Шуҳрат» мактаб-магазини Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети қошидаги Бош савдо бошқармасининг ёрлиқларига сазовор бўлган.

«ШУҲРАТ»— БУ САВДО КОРХОНАСИ АСОСИДАГИ МЕҲНАТ МАКТАБИДИР.

МАКТАБДАГИ ЎҚИШ МУДДАТИ 6 ОЙГА МЎЛЖАЛЛАНГАН.

Тажрибали ўқитувчилар раҳбарлигида сиз бу ерда ҳар бир савдо ходими учун зарур бўлган экономика, этика, эстетика, психология, товаршунослик соҳалари бўйича билим оласиз, меҳнат кўникмалари ҳосил қиласиз ва тажриба орттирасиз.

Практик машғулотларда магазинда ишлаш учун зарур бўладиган кўникмалар ҳосил қилинади.

Мактабни битиргач, сиз сотувчи-контролер-кассир касбини эгаллайсиз.

«ШУҲРАТ» мактаб-магазинига 16 дан 25 ёшгача бўлган 8—10-синф маълумотидаги қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Тошкентда доимий пропискада бўлиш шарт.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқувчиларга ойига 63 сўмгача стипендия тўлаб борилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Мактаб-магазинга кириш учун қуйидагиларнинг бўлиши шарт: аттестат ёки 8-синфни тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳнома, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, мактаб ёки сўнгги иш жойидан характеристика, 2 та фотосурат (6x9 см. ҳажмида).

Ариза мактаб директори номига берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Справкалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, 11-квартал, 2-уй (6, 11, 12, 13, 19-троллейбуслар, 3, 29, 32, 34, 50, 54, 70, 75, 79-автобусларнинг «Шуҳрат» мактаб-магазини бекати).

«ШУҲРАТ» мактаб-магазини.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ
юксак бадиий сувенир-совға буюмларини яратиш бўйича

ОЧИҚ КОНКУРС ЎТКАЗАДИ

Конкурс 1980 йил 1 декабргача давом этади.

КОНКУРС ШАРТИ.

Конкурс қатнашчилари олдига янги хил юксак бадиий буюмлар ва сувенир яратиш вазифаси қўйилади.

Бадиий буюм ўзбек халқ санъати анъанасидан келиб чиқиши керак.

Конкурсда корхоналар, ижодий коллективлар, шунингдек айрим шахслар қатнашиши мумкин.

Буюмларнинг намуналари асл ёки макет ҳолида имконият борича ишлаб чиқариш технологиясини баён этиб тақдим қилинади.

Муаллифнинг фамилияси, исми, отасининг исми ва адреси ёпиштирилган конвертда тақдим этилади.

Буюмлар Давлат махсус бадиий конструкторлик-технология бюросига қуйидаги адрес бўйича: 700115, Тошкент шаҳри, ЧГСП, Чилонзор массиви, Шайхзода кўчаси, 26-кварталга бевосита келтириб берилиши ёки почта орқали юборилиши мумкин.

Конкурсда иштирок этган корхоналарнинг коллективлари томонидан тайёрланган энг яхши сувенир-совға буюмлари намуналари учун қуйидаги мукофот берилади:

биттa биринчи мукофот—400 сўм;
иккита иккинчи мукофот—300 сўм;
учта учинчи мукофот—200 сўм;
учта рағбатлантирувчи мукофот—100 сўм;
рассомлар, усталар ва айрим шахслар учун:
биттa биринчи мукофот—300 сўм;
иккита иккинчи мукофот—200 сўм;
учта учинчи мукофот—150 сўм.

РЕСПУБЛИКА ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ

коммутатор цехида ишлаш учун телефонисткалар тайёрлайдиган

ДОИМИЙ КУРСЛАРГА

Тошкент шаҳрида яшайдиган, 17—25 ёшли, ўрта маълумотли қизлар қабул қилади.

Ўқувчиларга ойига 60 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Ўқувчилар 6 соатлик иш куни ва 18 кунлик меҳнат отпускаси, нархи арзонлаштирилган тушлик ҳамда тунгги соатларда бепул овқат билан таъминланадилар. Тунгги сменада ишлайдиган ходимлар корхона транспортида уй-уйларига олиб бориб қўйилади.

Истовчилар алоқа институти ёки техникумининг сиртқи бўлимида ўқишлари мумкин.

Қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: паспорт, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), меҳнат дафтарчаси (ишлайдиганлар учун), соғлиғи тўғрисида 286-форма медицина справкаси, 3x4 см. катталикдаги 3 та фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 28-уй, кадрлар бўлими. Телефон: 44-34-34.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

5-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ТУРУВЧИ, 8— 10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТИ БЎЛГАНЛАРНИ

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

ЭРКАКЛАР УСТКИ КИЙИМЛАРИНИ ТИКУВЧИ, ХОТИН-ҚИЗЛАР УСТКИ КИЙИМЛАРИНИ ТИКУВЧИ, ХОТИН-ҚИЗЛАР ВА БОЛАЛАР ЕНГИЛ КИЙИМЛАРИНИ ТИКУВЧИ, ТИКУВ БУЮМЛАРИ КОНТРОЛЁРЛАРИ.

8-синфни тамомлаганлар уч йил ўқийдилар, ўрта маълумот ва мутахассислик эгаллайдилар, кийим-кечак ва бепул овқат билан таъминланадилар; 10-синфни тамомлаганлар 1 йил ўқийдилар. Стипендия —ойига 30 сўм.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида топган маошларининг 50 процентини оладилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: директор номига ариза, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан ва медицина (286-форма) справкалари; тўртта фотосурат (3x4 см).

Билим юртида «Ўз касбининг устаси», «Энг яхши биринчи буюм» конкурслари ўтказилади. «Ёш ишчи куни»да ўқувчилар ҳузурида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари сўзлайдилар. Билим юртида «Қизил чинни гул» комсомол-ёшлар клуби тузилган. Техника ижодкорлиги, бадиий ҳаваскорлик, спорт секцияларида машғулотлар ўтказилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар педагогика Совети қарори билан Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига ўқишга кириш учун тавсия қилинадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНДАН СЎНГ ТОШКЕНТ ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри—100, Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уй (4, 7, 9, 11, 14, 24, 28- трамвайлар: 2, 3, 10, 45, 50, 54, 57«э», 58«э» автобуслар: 2, 6, 13, 14, 15, 16-троллейбусларнинг «Театральная» бекати). Телефонлар: 53-36-45, 53-73-09.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
Октябрь революцияси номли Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тепловоз-ремонт заводи базасидаги

155-ТЕМИР ЙЎЛ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1980—81 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тепловоз-машинистининг ёрдамчиси, тепловознинг механика қисмини ремонт қилиш бўйича слесарь, электр-газ пайвандчи, тепловознинг электр қисмини ремонт қилиш бўйича слесарь, совутиш ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарь. Ўқиш муддати—3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотли йигитлар қабул қилинади; машинада қолиплаш қолипловчиси. 8—10-синф ҳажмида маълумотли йигитлар 17.5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия: ўрта маълумотлилар учун—72 сўм, 8-синфни битирганлар учун 30 сўм. Ётоқхона берилади; электр кўприкли кранларнинг кранчилари. Ўрта маълумотли йигит ва қизлар 17,5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия—72 сўм. Ўқиш муддати—бир йил. Ётоқхона берилади; олис маршрутларга қатнайдиган пассажир вагонларининг проводниклари. Ўрта маълумотли йигит ва қизлар 17,5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия—30 сўм. Ўқиш муддати—бир йил. Ётоқхона берилмайди; юк багажларини қабул қилувчи-топширувчи. Ўрта маълумотли йигит ва қизлар 17.5 ёшдан бошлаб қабул қилинадилар. Стипендия—72 сўм. Ўқиш муддати—бир йил. Ётоқхона берилмайди.

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим-бош, шунингдек, ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент иш ҳақи оладилар. Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади. Билим юртини аъло битирганлар олий ва ўрта ўқув юртларига имтиёзли шароитларда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган барча имтиёзлардан фойдаланадилар. Шунингдек, уларга Совет Иттифоқининг исталган бурчагига бепул темир йўл билети берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, автобиография, туғилганлиги ва маълумоти тўғрисида гувоҳномалар; ота-онасининг иш жойидан ва яшаш жойидан справкалар; характеристика, 8 та фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри—5, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5-трамвайлар; 25, 55, 106-автобусларнинг «Фомению кўчаси» бекати). Телефон: 91-14-07.

ТОШКЕНТ ОТЧОПАРИДА

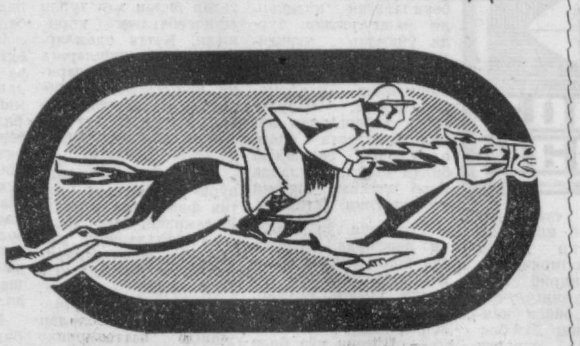

ҲАР ЯКШАНБА КУНЛАРИ

ЧОПҚИР ОТЛАР ПОЙГАСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Отчопарда: тотализатор, буфет, аттракцион, от прокати ишлайди.

Метронинг «Собир Раҳимов» станциясидан автобуслар қатнайди.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги

ТОШКЕНТ МЕҲМОНХОНА ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКУМИ

1980—1981 йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Меҳмонхона хўжалиги, идора ишларини юритиш.

Ўқиш фақат кундузи, ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқиш муддати меҳмонхона хўжалиги бўлимида: ўрта мактаб базасида—2 йилу 6 ой; идора ишларини юритиш бўлимида: ўрта мактаб базасида—1 йилу 10 ой, 8 йиллик мактаб базасида—2 йилу 10 ой;

ТЕХНИКУМГА 30 ЁШГАЧА БЎЛГАН СССР ГРАЖДАНЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги фанлар бўйича кириш имтиҳонларини топширадилар: 8 йиллик мактаб базасида: **она тили** (рус тили)**дан диктант; математикадан** (оғзаки); ўрта мактаб базасида **она тили** (рус тили) **ва адабиётдан иншо, СССР тарихидан** (оғзаки).

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Ҳужжатлар 8 йиллик мактаб базасидаги группаларга 31 июлгача, ўрта мактаб базасидаги группаларга 15 августгача қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: техникум директори номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 3x4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, 2 йил меҳнат стажига эга бўлганлар, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (кадрлар бўлими ёки идора, муассаса раҳбари томонидан тасдиқланган), колхозчилар учун колхоз меҳнат дафтарчасидан кўчирма, паспорт, ҳарбий билет ёки гувоҳнома (ҳарбий хизматга алоқадорлар учун) шахсан кўрсатилади.

Техникумга қабул қилинганлар умумий тарзда стипендия билан таъминланади.

Техникумга кирганлар ётоқхона билан таъминланмайди.

Техникум адреси: 700102, Тошкент шаҳар, Сергели район, 10-квартал, 63-уй.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги

ТОШКЕНТ ҲУНАР-ОШПАЗЛИК БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 ўқув йили учун

ОШПАЗ ВА КОНДИТЕРЛАР ТАЙЁРЛАШ ГРУППАСИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига 8—10-синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 22 ёшгача бўлган Ўзбекистоннинг шаҳарларида турувчи қизлар ошпазлик ва кондитерлик группасига қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Барча ўқувчиларга стипендия берилади, бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, 3x4 см. ҳажмидаги 3 та фотосурат, таржимаи ҳоли, маълумоти ҳақидаги шаҳодатнома (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (асл нусхаси), соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма), турар жойидан справка, мактабдан ёки ишлаган жойидан справка (характеристика), шаҳар савдо бўлимидан ёки ошхоналар трестидан йўлланма, ҳарбий хизматчилар ёки чақирилувчиларнинг учёт гувоҳномаси ёки ҳарбий билети бўлиши керак.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Оқ тепа массиви, 12, 32, 34, 36-автобуслар, 4, 9, 11, 19-трамвайларнинг «Оқтепа» бекати).

ТОВАРЛАР — ХАЛҚҚА!

БОШЛОВЧИ ФОТОҲАВАСКОРЛАРГА

«Дастлабки қадамлар машаққатли бўлади...» Дастлабки ҳаваскорлик суратлари фотоҳаваскорликни бошловчиларни ва уларнинг яқин кишиларини қувонтиришига эришиш учун нима қилиш керак?

Замонавий, муомалада оддий, ишда пухта
«ВИЛИЯ» ва «ВИЛИЯ-АВТО» фотоаппаратлари
айнан фотоҳаваскорликни бошловчиларга мўлжалланган

Бу фотоаппаратларнинг асосий хусусиятлари — бажариладиган ишнинг бир қисмини ўз зиммасига оладиган автомат система борлигида. Бу автомат система тасвирни тўғри белгилайди, суратга олинган кадрлар сонини кўрсатади, плёнканинг тўғри ўралишини назорат қилиб туради.

Фотоаппаратларнинг «ТРИПЛЕТ 69—3» ёритиш объективлари бир мунча кескин — улар ёрдамида 80 см оралиқдан аниқ суратга олиш мумкин.

«ВИЛИЯ» ва «ВИЛИЯ-АВТО» 24x36 мм ҳажмдаги тасвирдан оқ-қора ва рангли сурат олишга мўлжалланган. Суратга олишда импульсли ёритиш лампасидан фойдаланса бўлади.

Замонавий, оддий, пухта ва унча қиммат бўлмаган «ВИЛИЯ» ва «ВИЛИЯ-АВТО» фотоаппаратлари — фотоҳаваскорликни бошловчиларга яхши совға бўлади.

Баҳоси: «ВИЛИЯ» — 24 сўм, «ВИЛИЯ-АВТО» — 40 сўм.

«РАССВЕТ» марказий реклама-коммерция ташкилоти.

«ТЕЛЕПРЕССТОРГРЕКЛАМА».

Қорақалпоғистон АССР Қораўзак районидаги В. И. Ленин 100 йиллиги номли 14-ўрта мактаб томонидан **Мамбетзадаев Мақсетбай** номига берилган КК — 109111 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

24 ИЮЛЬ— ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Дунё воқеалари». 18.20 «Рус сувенири». Музикали программа. 18.45 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». Қаҳрамон шаҳар— Керчнинг илғор коллективлари ҳақида. 19.05 «Москва Кремли». 3-кўрсатув. «Саройлар ва қўшиқлар». 19.35 Амурдаги Комсомольск шаҳри Маданият саройи халқ хорининг чиқиши. 19.55 «Ҳайвонот оламида». 20.55 Кубада миллий қўзғолон бошланганлигининг 27 йиллигига. Революция 20 йиллиги номли фольклор ансамблининг концерти. 21.30 «Время». 22.00 XXII Олимпиада ўйинлари. Гимнастика. Эркаклар. Кўпкураш. Финал. Енгил атлетика. Финаллар. 23.00 Футбол. СССР— Куба терма командалари. Танаффус пайтида (23.45) — «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари.

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Юмронқозиқ ҳайвонот боғида». Мультфильм. 18.30 В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг 60 йиллигига «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Университет фахри». 19.00 «Турмуш ва маданият». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 О. Хотамов ижросида ўзбек классик қўшиқлари. 20.15 «Озуқа ишлаб чиқариш резервлари». 20.30 «Ахборот» 20.50 А. Навоий номли Наманган музикали драма ва комедия театрининг солистлари Т. Саъдуллаев ва Б. Бакиров концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Ишга тушириладиган объектлар — ўз муддатида». Тошкент метрополитенининг янги станциялари (рус.). 22.20 «Узундан узоқ иш». Бадиий фильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

25 ИЮЛЬ— ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.35 Олимпиада кундалиги. 10.10 «Ўсмирлар ижоди». 11.05 Болалар учун. «Буратино саргузаштлари». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 12.15 «Борса-келмас оролида». Ҳужжатли фильм. 12.35 Олимпиада кундалиги. 12.55 XXII Олимпиада ўйинлари. Ўқ отиш. Тўппонча. От спорти. Уч кураш. Отни аравага ўргатиш. Қиличбозлик. Эркаклар. Рапира. Команда биринчилиги. Енгил атлетика. Саралаш мусобақалари. Бокс. Саралаш мусобақалари. Танаффус пайтларида (14.00, 16.00) Янгиликлар.

18.00 «Дунё воқеалари». 18.20 Белоруссия ССР Давлат рақс ансамблининг концерти. 18.50 «Олимпия қишлоғида». Репортаж. 19.40 «Киев Олимпиада кунларида». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.10 «Эрмитаж». «Махсус омборхона». 20.40 СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати Святослав Рихтер чалади. Программада Л. Бетховен сонаталари. 21.30 «Время». 22.00 XXII Олимпиада ўйинлари. Гимнастика. Эркаклар. Айрим турларда финал. Енгил атлетика. Финаллар. 24.00 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

XXII Олимпиада ўйинлари. 22.00 Футбол. ЧССР— Кувайт терма командалари. 22.45 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари.

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Кубада миллий қўзғолон бошланганлигининг 27 йиллигига «Буэнос Кампаньеро». Телефильм. 11.45 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор». 12.40 «Узундан-узоқ иш». Бадиий фильм. 14.10 «Замандас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. (қозоқ тилида).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Юлдузча». Болалар учун киноальманах. 19.00 «Зангори экран» почтаси». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби». 20.30 «Ахборот». 20.50 Сайёра Назирова ва Олимжон Орифжонов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.00 «Оламда нима гап?». Халқаро воқеалар шарҳи. 22.30 «Эртага—премьера». Кинокўрсатув (рус.). 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Ичкиликка қарши кураш». 20.55 Телефильм. 21.10 «Китоб дўстларимиз» (рус.). 21.40 «Қишлоқ кўчмоқда». Телевизион ҳужжатли фильм. 22.05 «Сир очилди». Бадиий фильм.

Чилонзор район халқ маорифи бўлими, маориф ходимларининг район касаба союз комитети ва 201-мактаб педагогика коллективи шу мактаб ўқитувчиси А. А. Аҳмедовга ўғли

Рустам АҲМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41, ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

24 ИЮЛЬ, 1980 й. Р—00470 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2120. 5